

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 23—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

II. Carol király Brüsszelben és Lüttichben

Öfelsége ma meglátogatta a híres lüttichi fegyvergyárat, majd villásreggelin volt Lipót királynál. — Az összes külföldi lapok elismerően írnak Románia uralkodójának államvezetési tehetségéről. — A brit birodalom vezetői teljesen tájékozva vannak Románia valódi helyzetéről

BRÜSSZEL, november 19. Öfelsége, II. Carol király és Mihai nagyvajda Károly belga herceg és gróf Aspremont társaságában különvonaton Liégebe (Lüttich) utaztak, ahol megtekintették a hadfelszerelési üzemet.

Miután Öfelsége, II. Carol király és Mihai nagyvajda meglátogatták a lüttichi fegyvergyárat, visszatértek Brüsszelbe. Az uralkodó és a trónörökös délben résztvettek a Lipót belga király által tiszteletükre adott villásreggelin.

Románia és Belgium kapcsolatai

Brüsszel, november 19. Valamennyi belga lap a legmelegebben emlékezik meg Öfelsége II. Carol király brüsszeli látogatásáról és hangsúlyozzák ennek a látogatásnak mélyreható jelentőségét. A cikkek szerzői rámutatnak a román uralkodó kiváló tulajdonságaira és kiemelik azt a fáradhatatlan munkát, amelyet országa konszolidálására és az európai béke biztosítása érdekében kifejt.

Az uralkodó személyének, valamint a belga-román baráti kapcsolatoknak szentelt cikkeken kívül számos olyan adatot is közölnek a lapok, amelyekből Románia és Belgium újonnan létesített kiszélesített kereskedelmi kapcsolata is kitűnik. Érdekes számadatokat közölnek ezzel kapcsolatban és ezek szerint, míg 1936-ban Belgiumnak Romániából irányuló kivitele 41 millió belga frankot tett ki, addig 1937-ben ez a szám 120 millióra emelkedett. Ugyanekkor a románai belga behozatal az 1936. évi 215 millió frankról 408 millióra szökkent fel.

ROMÁNIA ÚJ HELYZETE KÖZÉP-EURÓPÁBAN

Páris, november 19. (Rador.) „Románia királya és politikája“ címmel a Le Temps vezércikkét közöl, amelyben uralkodónk londoni és párisi tartózkodásával foglalkozik. Románia uralkodójának londoni tartózkodása állami látogatás volt, míg utazásának többi része udvariassági jellegű, ami a jelenlegi körülmények között rendkívüli fontossággal bír. Amikor II. Carol király elutazott Bucurestiből, megállapítottuk londoni látogatásának célját, ez a látogatás már régen el volt határozva, de ennek dacára a legnagyobb figyelmet érdemli.

Románia új helyzete Közép-Európában a jelenlegi viszonyok mellett elsőrangú fontosságú,

mert ennek a földrésznek egysúlyát van hivatva biztosítani, a béke megszilárdításával együtt. Az a fogadtatás is, amelyben a La Manche-csatorna másik partján részesítették, alátámasztja azt a tényt, hogy támogatni kívánják Romániának értékes politikáját. Londonban II. Carol királyt a legszívesebben barátsággal fogadták. Ez a fogadtatás, eltekintve a rokoni kapcsolatoktól, diplomáciai jelentőségű volt. Az angolok nem felejtették el, hogy II. Carol király Maria királyné fia, az edinburgi herceg leányának és Victoria királynéknak unokája. Az elhunyt anyakirályné mindenkor a legnagyobb szeretettel csüggött azon az országon, amelyből származott. Ezek olyan emlékek, amelyek iránt az angol nép mindig fogékony volt. A családiaság szelleme kitűnt a Buckingham-palota díszében elmondott beszédekéből is. VI. György király meleg szavakkal emlékezett meg a szülőkről, míg II. Carol király hangsúlyozta, hogy

szülőik közös érdek megvédésére szövetszettek a világháború alatt

és meggyőződése szerint az utódok is be fogják tölteni azt a szerepet, amelyre hivatottak, de a melyet népeik el is várnak tőlük. A két ország közötti összeköttetés a legteljesebb és a cél továbbra is baráti együttműködés a béke biztosítására.

„ROMÁNIA URALKODÓJÁRA MÉG NAGY FELADATOK VÁRNAK“

A Guildhallban lefolyt ebéden II. Carol király a lordmajor vendége volt — folytatja a lap

— es ez alkalommal ismét szóba került a gazdasági prosperitás témája, amelynek kifejlesztése csak úgy lehetséges, ha azt a béke vágya is áthatja. Meg vagyok győződve — mondotta Románia uralkodója —, hogy ha a kormányzat eddigi vonalvezetését továbbra is a legnagyobb odaadással így irányítjuk, abban az esetben valamennyiünk hő óhaja teljesedni fog és pedig a békés együttműködés az összes nemzetek között.

Ezek a szavak méltóképpen fejezték ki Románia politikájának irányát. Ez a politika a tradicio-

nális barátoktól nem távolodik el, de teljes függetlenségében fenn akarja tartani a jóviszonyt a többi országokkal is, oly módon, hogy a román nemzet valóban Közép- és Kelet-Európa egyensúlyának fenntartásában fontos tényezőként szerepel. Biztos az, hogy II. Carol király személyesen is sokat tett, hogy kormányát ilyen módon irányítsa. II. Carol király a román nemzetgazdasági irányításának is tényezője volt és a nemzetgazdaság szerencsés eredményeket tud felmutatni.

Az új kormányzat új kisebbségi törvényt készített

és egészséges erkölcsöt vitt be a közigazgatásba is. Az uralkodó külpolitikájában azonban csúcsodik ki, hogy megőrzi az ország teljes függetlenségét, amit igazol az is, hogy Németországgal a kereskedelmi kapcsolatok minden akadály nélkül fejlődhetnek. A függetlenségi politika további biztosítása céljából lehetőségek, hogy Romániának szüksége lesz Anglia támogatására gazdasági, kereskedelmi és politikai téren is. Ezek voltak azok a kérdések, amelyeket Londonban megbeszéltek és amelyeknek eredményei II. Carol király Bucurestibe való visszatérése után lesznek észlelhetők.

Románia uralkodójára még nagy feladatok várnak,

de ő az a kiválasztott férfi, aki úgy a külpolitikában, mint a belpolitikában el fogja érni a kitűzött célt. Senki sem tagadhatja, hogy a problémák súlyosak és olyan bátorságra van szükség, amely le tudja küzdeni a nehézségeket és nem riad vissza tőlük. II. Carol király megszerezte a londoni vezetők teljes bizalmát és az angol nép rokonszenvét.

ROMÁNIA NEM HIRDET KERESZTES-HADJÁRATOT KISEBBSÉGEI ELLEN

Feltűnést kelt a párisi „Liberté“ című elterjedt baloldali lap mai cikke. Az újság II. Carol király vasárnapi párisi látogatásával foglalkozik és kiemeli, milyen nagy a jelentősége az uralkodó párisi vizitjének. A Liberté hangsúlyozza, hogy Londonban Öfelsége Carol király nemcsak a gazdasági kapcsolatok, hanem a gazdasági függetlenség szükségességéről is szólt. Románia célkitűzései, melyeket Öfelsége II. Carol király böles irányítása mellett valósítanak meg, ma tökéletesen egyeznek Anglia célkitűzéseiével. Románia célkitűzései a párisi lap szerint a következőkben foglalható össze: megfelelő hadifelszerelés az ország függetlenségének biztosítására, olyan gazdasági és pénzügyi együttműködés, amely Románia politikai függetlenségét biztosítja és végül Románia gazdasági érvényesülésének biztosítása.

Ez a politika a béke biztosításának szolgálatában áll.

Románia nem törekszik arra, hogy ellenséges magatartást tanúsítson bármelyik európai népcsoporttal szemben.

Nem hirdet sem keresztes hadjáratot, sem megpróbáltatási politikát a kisebbségek, különösen pedig a magyar kisebbségek ellen.

Ami a határokat illeti, Bucuresti elhatározta, hogy ezeket minden körülmények között megvédi. Románia megfelelő statutumot állított össze a kisebbségek számára.

LONDONI BANKETT TITEANU ALMINISZTER TISZTELETÉRE

Herbert Morgan, az „Allied Press Papers“ tröszt elnöke, bankettet adott Egen Titeanu sajtóügyi államtitkár tiszteletére. A banketten a Londonban tartózkodó román újságírókon kívül megjelentek Speares tábornok képviselő, James Agate, a Sunday Times irodalmi rovatának vezetője, I. G. Watson, a Hearst-lapok londoni képviselője és még számos angol újságíró. Herbert Morgan felköszöntőjére Titeanu államtitkár

Tejeskávé

mindenkinek és mindennap

válaszolt és meghívta az angol újságírókat, hogy látogassanak el Romániába, mert meg kell, hogy ismerjék a Ma románjait.

A Financial News diplomáciai munkatársa „A béke a román politika állandó célja” címmel cikket közöl, amelyben Eugen Titeanu sajtóügyi államtitkár nyilatkozatával foglalkozik. Rámutat arra, hogy Titeanu hangsúlyozottan kifejezte Romániának békekészségét, ami megnyilatkozott abban is, hogy

a csehszlovákiai krízis idejében elutasította a határon túl élő román kisebbségnek azt a kívánását, hogy az anyagszínhoz csatolják őket.

Románia nem aknázza ki jogait teljesen az etnikai határvonal tekintetében — mondotta Titeanu, — mert nagytömegű román él a hazáján kívül. Ez igazolja Románia békekészségét, mert az országban élő más kisebbségek nem képeznek kivételt, miután az új alkotmányban az egyenlőség joga biztosítva van számukra.

ÖFELSÉGE KITÜNŐ KÖVETE VOLT ROMÁNIÁNAK

A kedvező londoni hangulatot tükrözi vizsgálata az Univerzul angliai tudósítójának jelentése is. A lap tudósító érdekes jelentéséből kivesszük az alábbi érdekes részletet:

Minden diszkrétó dacára, amellyel Öfélége II. Carol király tárgyalásainak eredményeit örök, megállapítható, hogy Öfélége látogatása

a legteljesebb sikerrel végződött.

Ennek a látogatásnak a következményei már a közeli jövőben érezhetőek válnak, amennyiben Nagy-Britannia és Románia között az összeköttetés a legnagyobb mértékben kimélyül különösen kereskedelmi téren. Öfélége II. Carol király személyes érintkezése Neville Chamberlain miniszterelnökkel és Nagy-Britannia politikai életének vezetőivel, azaz az eredményül járt, hogy Románia valódi helyzetéről a brit birodalom vezetői most már teljesen tájékozva vannak. Azt lehet mondani, hogy

Öfélége II. Carol király a legkitünőbb követe volt Romániának.

A legközelebbi jövőben ennek a látogatásnak eredményeit mindenki észlelheti majd. Nagy-Britannia kormánya azonnal vizsgálat tárgyává tette a Romániával való kereskedelmi összeköttetés megjavítását.

AMERIKA ELISMERÉSE

Washington, november 19. (Rador.) Az amerikai lapok levelezőinek híradásai nyomán hódolatteljes cikkeiben emlékeznek meg II. Carol királyról, aki nagy eréllyel reorganizálta országát és ezáltal népének, valamint a külföldi megfigyelőknek elismerését vívta ki. A lapok hangsúlyozzák a Romániában elért társadalmi és gazdasági eredményeket. A Washington Post a londoni királylátogatás részleteit közli és többek között a következőket írja: II. Carol király kiváló példáját nyújtotta államvezetési tehetségének a mai európai súlyos viszonyok között. Anglia érdekében áll, — fejezi be cikket a lap — hogy gazdasági kapcsolatait Romániával kellemesen kimélyítse.

A ROMÁN-ANGOL GAZDASÁGI KAPCSOLATOK KIMÉLYÍTÉSE

London, november 19. (Rador.) A „Financial Times” című nagy londoni pénzügyi lap vezércikkét közöl az Anglia és Románia közötti gazdasági kapcsolatok kimélyítésének előnyéről. Ez a vezércikk jellemző az angol közvélemény hangulatára. A lap leszögezi, hogy II. Carol király látogatása rendkívül

fontos lépést jelent a két ország gazdasági viszonyának kimélyítésére.

Ennek a látogatásnak gyakorlati eredményei rövidesen láthatóak lesznek. Az együttműködés a két ország között egyformán előnyt jelent egy Románia, mint Nagy-Britannia számára. Romániának óriási tartalékaik vannak nyersanyagokban, petróleumban, gabonába és fában. Hogy ezt a gazdagságot kiaknázhassa, külföldi hitelre van szüksége és ezt

a hitel Anglia rendelkezésére bocsáthatja.

Mindenesetre szükséges, hogy ezeket a hiteleket, amelyeket engedélyezni fognak, egészséges alapon használják fel. Az ilyen politika a barátság és együttműködés alapjait építheti ki és ez az, amit II. Carol király beszélt.

Ugyanez a lap egy másik érdekes cikket közöl, amelynek címe: „A román közgazdaság II. Carol király uralkodása alatt”. A lap egy teljes oldalon foglalkozik II. Carol király személyével és azzal, hogy uralkodásának legutolsó esztendejében

mennyire megerősödött a közgazdasági helyzet Romániában.

Ez a lap volt az, amely lekötölte Tilea volt államtitkár nyilatkozatát, amelyben leszögezték a

Kemal Atatürk holttestét Ankarába vitték

Beláthatatlan tömeg kísérte a koporsót

Istanbul, november 19. Kemal Atatürk holttestét ma reggel szállították át Istanbulból Ankarába. Azon az útvonalon, amelyen Istanbulban az ágyúlafettára helyezett koporsót vitték, mindenütt beláthatatlan tömeg állott két oldalon sorfalat. A koporsó két oldalán hat-hat tábort, majd utána a hozzátartozók és Bayar miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai haladtak. A koporsót a Javus cir-

káló fedélzetére helyezték, amely hamarosan felszedte horgonyait és elindult. A déli órákban érkezett meg a cirkáló Izmit kikötőjébe, ahol a koporsót a cirkáló fedélzetéről a szárazföldre vitték és előtte elvonultak a csapatok. A katonai díszszemle után a koporsót különvonatra helyezték, amely Ankarába szállította Kemal Atatürk holttestét.

Megszavazta a csehszlovák képviselőház a szlovákok és rutének autonómiáját

Az elnöki tiszt egyetlen előltje: Chwalkovszky. — Cerny József veszi át a kormányt. — Szlovák ember lesz a külügyminiszter. — Gayda pártja beolvadt a cseh nemzeti pártba

Prága, november 19. A nemzeti egység pártján belüli megegyezés jött létre az új köztársasági elnök személye tekintetében. Az elnökválasztást minden valószínűség szerint kedden tartják meg és azon

mint egyetlen jelölt, Chwalkovszky jöhet számításba.

Miniszterelnök állítólag Cerny József lesz, aki a Hodza-kormányban belügyminiszter volt. A belügyminiszter a másik Cerny József lesz, aki legutóbb Morvaország tartományi elnöke volt. Külügyminiszteré valószínűleg Kanot nevezik ki és ő lesz

az első szlovák ember, aki a külügyminisztériumot fogja Csehszlovákiában irányítani.

A képviselőház szombaton megszavazta a szlovákok és a ruszinek autonómiáját biztosító törvényjavaslatot. Mivel alkotmányjogi törvényről volt szó, a megszavazásnál 3/5-ös szavazattöbbségre volt szükség és a jelenlegi képviselőházi tagszám mellett legalább is 138 képviselőnek kellett azokat megszavazni. A szlovák autonómia mellett 142 képviselő, ellene pedig 28 szavazott, míg a ruszín autonómia mellett 144, ellene pedig 25 képviselő szavazott.

hivatalos álláspontot. A lap részleteket hoz Románia háború utáni gazdasági helyzetéről, valamint arról, hogy a nemzetközi válság idején milyen álláspontot foglalt el. Megemlíti a lap, hogy a lei stabilizálását minden körülmények között biztosították és kitűnően oldották meg az ország három nagy problémáját: a pénzügyi, a gazdasági és a földművelésügyi kérdését. Az ezekkel kapcsolatos intézkedések helyreállították a közgazdasági életet, amely semmit sem szenvedett. A lap végül hangsúlyozza, hogy Öfélége irányítása mellett a kormány Románia földalatti kincseit a legnagyszerűbb módon aknázhathatja ki.

A BUCURESTI KERESKEDELMI KAMARA ANGOLBARÁT PROGRAMJA

Bucuresti, november 19. A fővárosi kereskedők elhatározták, hogy kirakataikat a román és angol királyi család arcképeivel díszítik, jelölve annak a barátságának, amely a két nép között és kereskedelmi vonatkozásban is fennáll. Románia kereskedőtársadalmi lelkesedéssel fogadta a román-angol kereskedelmi kapcsolatok kimélyítését. Egyébként a fővárosi kereskedelmi kamara határozatot hozott, amelynek célja az angol vonatkozású kereskedelem megerősítése és az új utakat adni. A határozat a következőket tartalmazza:

1. Szakmai bizottság létesül a kereskedelmi és iparkamara mellett azzal a céllal, hogy tanulmányozza a román-angol kereskedelmi kapcsolatok kiterjesztését.
2. Meghívást küldenek angliai kereskedők számára, hogy a román nemzetgazdasági minisztérium védnöksége alatt kirándulásokat rendezzenek Romániába.
3. A kereskedelmi kamarák szövetsége és a Sfatul Negustoresc kollektív kirándulásokot szervez a román kereskedők Angliába való utazására.
4. Kereskedelmi alkalmazottak cseréje a két ország között.
5. Ösztöndíjak létesítése a kereskedőtársadalom értékesebb tagjai számára, hogy Angliában tanulmányi uttal fejlesszék szakmai tudásukat.
6. Állandó kiállítás szervezése Londonban a romániai gazdasági élet termékeinek.
7. A román-brit kereskedelmi kamara újjászervezése és a brit-román kamara szervezése Londonban.
8. A két ország közötti csereforgalom növelése.
9. Végül a bizottság létesítése jelen határozatok végrehajtása végett.

Kenyér és cirkusz

John Deering nevű ur, aki az Amerikai Egyesült Államok Utah nevű államában lakott, tartozott a derék és jóra való emberek közé. Őn került összeütközésbe a törvénnyel és őn is vonult be a börtönbe, hogy bünhődjék összeütközéséért. John Deering élete negyven év esztendejéből huszat fogházakban töltötte, ami szép teljesítmény még Amerikában is. Több néhány hónappal ezelőtt szabadult ki. Előtt végleg elbucszott volna a csikos ruhásötét zárkától és barátságatlan fogházörök a lelkes kegyes szavakkal a lelkére beszélt, hogy javuljon meg, legyen hasznos tagja a társadalomnak, éljen Istennek tetsző életet. John Deering megköszönte a jóságos pap figyelmeztetését, tisztességtudóan elbucszott, azután elvagyott egy vaskereskedésbe, ahol jól működő pisztolyt vásárolt. Nyugodtan lesbe egy uccasarkon és egyetlen mesteri lövéssel elhitett egy nagyiparost, majd gyakorlott mozdulattal kiemelte zsebéből pénztárcáját. Szerencsésére rendőrök jöttek arra, akik elfogták és visszavitték a börtönbe. John Deering a rendje és módja szerint esküdték elé kelet, amely egyhangú szavazattal gyilkosságért szabásért halálra ítélte.

A százhuszonöt millió lakosú Amerikában a rablógilkosság nem ritkaság és ennek megfelelően a kivégzés is mindennapi megszokott dolog. John Deering esete azonban szenzációvá vált, mert a tudomány is beleavatkozott a halálba és amikor a tudósok tanulmányozták a halált, az mindig érdekes. Jönvű orvosprofesszorok felkeresték a fegyencét a siralomházban megkérték, egyezzen bele, hogy kivégzése idején kis készüléket szereljenek a karjára, mert szeretné tudni, hogy közvetlenül a halál előtt hogyan viselkedik az ember, erősebben dobog-e a szíve, sebesebben ver-e a pulzusa, vére gyorsabban kering-e. Az ilyen adatokra rendkívül nagy érdeklődés van a tudományban, amely folyton fejlődik. Mellékesen arra is megkérték, egyezzen bele, hogy halála után kivégvők a két szemét és elhelyezik két, születésétől vak ember szemébe, kitapasztalandó, vajjon lehet-e szemét ültetni és milyen eredménnyel.

A rablógilkos történetesen jó fiú volt és mindenbe beleegyezett és mivel kevés humora volt, szerényen megjegyezte:
— Ha nem egyezem bele, hogy a szememet kivágják, az urak akkor is megteszik, mert aki halott, ugysem tud védekezni.

— Maga valóban derék ember, — mondták a tudósok — igazán kár, hogy kivégzik. De a már így alakult a dolog, ne törődjék az egészséggel semmit. Bagatell a halál, fel se vegye.

Jutalmul az előzékenyséért, a tudósok kiszékölték, hogy tetszés szerinti halálnemet választhat, kivégzés előtt finom ételeket ehet, jó italokat ihat és illatos szivarokat szívhat.

A halálnem kiválasztását hosszas szakértői tanácskozás előzte meg, amelybe belevontak hősiérokat, orvosokat, tornatanárokat és más urakat, akik az emberi testet alaposan ismerik. John Deering a lefejezést mindjárt elvetette, mert mégis kellemetlen, ha az embernek a fejét elválasztják a törzsétől. Igazán nem esztétikus a fej nélküli törzs. Az akasztás felett sokat tételődött, de azután eszébe jutott, hogy látta egy barátját és egykori rabló kollégáját a bitófa alatt, aki sokat szenvedett. Ezt is elvetette. Következett a mérég, de ennél sem tudott megállapodni. Az orvosok kínáltak neki ciánt, arzént, sztrichnint, kéksavat, maró szódát whiskyben, sörben, borban vagy sherryben feloldva, de mindegyik ajánlatot elutasított azzal érvelve, hogy jobban szereteti a szesz italokat tisztán, mérég nélkül. Pílanatokra felmerült benne a véglgyengülés mint halálnem, ezt viszont az orvosok szavazták le egyöntetűen. Végre megállapodtak a fegyvergolyóban. Ugy is illik, hogy egy gengszter, aki fegyverrel küldött a másvilágra embereket, maga is fegyverrel essék el.

Elkövetkezett a nagy esemény előestéje. John Deering a siralomházban választékos menü állított össze, amelynek disze a szalonnával tizdelt, borban főtt fácánpecsenye volt. Pompás étvágyal fogyasztotta el a vacsorát, utána lefeküdt, nagyszerűen aludt és másnap frissen, tele életkedvvel ment meghalni. Miután Utah államban ismeretlen a golyóval való kivégzés, fel kellett kérni öt tisztet polgárt, tegye meg azt a szíveséget és löjje agyon John Deeringet. Hogy ne legyen lelkiismeretfurdalásuk, közölték velük, hogy az öt puská közül az egyiknek a csövében vaktöltés van, tehát mindegyik elringathatta magát abban az illúzióban, hogy nem az ő golyója ölte meg az elíteltet. Ez is némi vigasztalás. A gilkos szívére háromszögletű színes kartondarabot illesztettek és felszólították a polgárokat, hogy pontosan a katonra célozzanak.

A kivégzés helyén sok ember gyűlt össze.

Az angol kastélyokhoz

CSAKIS ÉRTÉKES TÁRGYAK ILLENÉK

Az arisztokraták pedig, akik ezekben a kastélyokban laknak, csakis disztíngvált parfümöt használnak.

„Old Sandal Water” az angol arisztokrácia kedvelt toaletszere volt és az ma is.

„Old Sandal Water” — csakis a „vitorlással” valódi — több, mint illatos kölnivíz. Hála a természetes ébenfa, cédrus és egyéb exotikus fakivonatoknak, „Old Sandal Water” üdítő és mindennekfelett különleges illatú.

Most az ország minden szaküzletében „Old Sandal Water” kapható.

Old Sandal Water

TOBB A KÖLNIVIZNÉL

lady GYÁRTMÁNY

Férfiak és nők, agok és fiatalok vegyessen. Jöttek újságírók, fotóriporterek, filmoperatőrök, híres színészek és színésznők, orvosok, bírák, ügyészek, ügyvédek, hóhérok és más hasonló szakmabeli urak. Egy orvos pulsmétert kötött John Deering pulzusára, a pulsmétert viszont összekötötte pompásan működő regisztráló készülékkel, amely minden kis kilengést mutat. Ha a pulzus sebesebben ver, ezt a kis tú lerajzolja a papírosra, amiből tisztán látni lehet, hogy John Deering határozottan félt, amikor az öt puskacső rámeredt. Ez tudományos szempontból ugyebár, rendkívül fontos.

John Deering szívén a kis kartonnal nyugodtan állt a helyén. Ha ismerte volna a Hajdúk hadnagya című régi operettet, elénekelte volna „Négy puskacső egy lobbanás, haló szívben egy dobbanás, aztán mindennek vége...” De nem ismerte és így nem énekelte. Viszont a puskák eldördültek s mivel az utahi polgárok jól céloztak, nyomban átköltözött a másvilágra. Ezután következett a tudomány. Az orvosok levették csuklójáról a pulsmétert és megállapították a következőket: a pulzus a kivégzés perében teljesen szabályos volt, még annyi túlmunkát sem végzett, mint „egy futball rajongó” a bajnoki mérkőzésen, szívüködés normális, átlagosan közönséget kitűnő. John Deering nyugodt volt, fel sem vette az egészséget, mintha nem is a saját kivégzéséről lett volna szó.

A kivégzésről sokat írtak a lapok és vesztag cimbetük hirdették, hogy John Deering halálán bátran viselkedett. Leközölték fényképét a halál előtt és után, elneveztek róla egy új cirkuskrém, ráögumit és fogpasztát és gyűjtést indítottak hátramaradtjai részére, ami azonban gyenge eredménnyel járt. Azt azonban nem

írták meg az újságok, hogy ennek a tudományos kísérletnek mi a gyakorlati eredménye. Mennyivel sikerült előbbre vinni a tudományt azzal, hogy kiderítik egy rablógilkosról, gyáva volt-e, vagy bátor a halál másodperceiben. Kinek van ebből haszna? Hol lehet a tapasztalattal felhasználni? Mert nem szabad elfeledni, hogy John Deering a maga személyében nem jelentette az egész emberiséget, sőt még a rablógilkosok összeségét sem. Pulzusából és normálisan működő szívéből nem lehet következtetni az összes pulzusokra és szívekre. John Deering csupán saját egyéniségét tükrözte vissza. Ha az orvosok az elért eredményből azt igyekezzenék kimutatni, hogy az ember a halál idején általában hősiiesen viselkedik, ezt könnyen megcáfolhatja másnap egy másik kivégzett rablógilkos, akinek a pulzusa szédítő gyorsan ver és szíve a félelemtől annyira dobog, hogy majd kiugrik a mellüregből. Mert annyit minden laikus tud, hogy nincsen két egyforma ember, minden lélek és szív külön títok. Lehet, hogy statisztikai szempontból szükséges ez a kísérlet, amit majd minden halálra itélnél alkalmaznak, hogy azután kiszámítsák, hogy a kivégzettek 39 százaléka hősiiesen, 18 százaléka közömbösen, 34 százaléka gyáván viselkedett, amikor elérkezett az élettől való bucsuzás ideje. És milyen haszna lenne egy ilyen statisztikából az általános emberi tudásnak, műveltségnek, vagy mondjuk az orvosi tudománynak? Semmi.

Az utahi kivégzés nem volt más, mint színjáték. Komédia. Játék a halállal. A jó amerikaiak, akik szeretik utánozni a régi rómaiakat, átvetették a „panem et circenses”-t is. Kenyerük van bőven, néha cirkuszt is kell adni a derék népnek...

K. S.

ESTÉLYI VAGY DÉLUTÁNI RUHA KIVÁLASZTÁSÁT

Gallia

az Ön, izlésének legjobban megfelelő mintákkal segíti elő.

Uj, exclusiv kreációk: hernyóselyem, lamé, bársony, tüll stb. anyagokban.

Külön közvetlen francia import-csatló és finom valódiselyem fehéreműanyag különlegességek.

Gallia

TIMIȘOARA, BUL. FERDINAND No. 7

FIÓKOK AZ ORSZÁG ÖSSZES JELENTŐSEBB VÁROSAIBAN

A temesvári hadosztályparancsnokság rendelete

Temesvár, november 19. A temesvári hadosztályparancsnokság tegnap rendeletet adott ki, amelyben hivatkozással a törvényes rendelkezésekre, a közrend és állambiztonság fenntartása érdekében Arad, Krassó, Szörény és Temes-Torontál megyékben a következőket rendeli el:

Tilos a légionárius vagy bármilyen más jellegű brosurák, manifesztációk és nyomtatványok előállítására és raktáron való tartására, amelyek tartalmuknál fogva veszélyeztetik a nyugalmat és a közrendet. Tilos az ilyen manifesztációk és brosurák terjesztése is. Mírdazok a személyek, akik ilyen nyomtatványok birtoká-

ban vannak, kötelesek tíz napon belül ezeket a katonai, rendőrségi, vagy csendőrségi hatóságoknak átadni. A rendelet ellen vétőket egy hónap-tól két évig terjedő fegyházbüntetéssel sújtják. Ilyen vétségek megállapítása a katonai és rendőrhatalomra, valamint a rendfenntartó közegek hatáskörébe tartozik. Az előzetes rendeletek intézkedései továbbra is érvényben maradnak. A rendeletet Dragalina Cornel tábornok, hadosztályparancsnok, Davidescu Vasile ezredes, vezérkari főnök és Calinescu Constantin őrnagy, katonai ügyész, írták alá.

Művészet

Gioconda de Vito olasz hegedűművész nő hangversenye a temesvári színházban

A legteljesebb siker jegyében tartotta meg bemutatkozó hangversenyét Gioconda de Vito a városi színházban. A kitűnő olasz hegedűművész az előadói készség minden nagy értékeit bírja, valószínűleg látva hozta a közönséget mélyszélesen tökéletes játékkal. Gioconda de Vito zeneiségében teljesen férfias jelenség, így különösképpen elhívatott arra, hogy azoknak a nagy zeneköltőknek interpretátora legyen, akiknek műveit a hangversenyt folyamán hallottunk. A művész, aki 1932-ben a bécsi nemzetközi versenyen díjat nyert és Olaszországban zeneakadémiai tanárnő, illeti megszólaltatója Corelli, Bach, Paganini műveinek. Viotti régi hangversenye úde színekben pompázva virult ki búvós

ujjai alól, amelyek számára nincsen technikai nehézség. Különösen Paganini műveiben csodálhattuk ezt a boszorkányos készséget, amely a legnehezebb feladatok csúcspontján is kristályos tisztasággal tündöklött. A legnagyobb élmény azonban Bach volt számunkra. Kevesen vannak, akik így tudják megszólaltatni a zene legtitokzatosabb erejű géniuszát, mint ahogyan azt Gioconda de Vito tette, ahogyan a magánhegedű szólamán keresztül néha már szinte zenekari erejűvé fokozta a dinamikus hatást. A közönség az egész est folyamán lelkesen ünnepelte a nagy szerű művésznőt. Tolnai Béla tanárral együtt, aki tökéletes finomsággal látta el a kíséretet.

(Flanour.)

Gyulafehérvár jubilál

Csak napok választanak el attól a történeti mi nevezetességi évfordulótól, amikor husz esztendő előtt Erdély és a Bánság román népének képviselői összegyűltek Gyulafehérváron, hogy a gyakorlatban érvényesítsék a Wilson által hirdetett önrendelkezési jogukat és kimondják nemcsak az anyaországgal való egyesülésüket hanem ünnepélyes formában kinyilatkoztatassák azokat a feltételeket is, melyek mellett ezen országok szágárszék többi itt őslakó népével együtt élni akarnak. Immár husz esztendő telt el azóta és ezen két évtized sok jó- és balsorsra, az idő minden változásai rányomták bélyegüket erre népi együttélésre. Tagadhatatlan, hogy a mindennap változó eseményei, a közelmúlt politika harcai sokszor szembe állították nemcsak a fajlag egymástól idegen állampolgárokat, hanem a származás folytán egymással rokon embereket is. Minden ellentét és minden szembeállítás fölött azonban diadalmaszkodott az élet szava melynek minden megnyilvánulása az egymásra utaltságot harsogja parancsolóan az emberek értelmébe, szívébe, lelkébe. Ennek a testvér együttélésnek klasszikus hazája Erdély, de Bánság is. És ha az idők viharai néha szembe is állították ezeket a népeket, vagy közöttük mesterségesen szított gyűlölet vagy gyümölcset termelt is, a zivatrok után a légkör mindig újra és újra megtisztult körülöttük, az egymás-mellet-és ismét egymással való-élésé szelidült a természet rendje szerint.

A husz év előtt még nemzetköziséget alkotó magyarságból Erdély és a Bánság földjén nemzetkisebbség lett, ennek a jellegnek minden velejárójával. Az évforduló önként kínálja az alkalmát a számvetésre.

Nem az a célunk most, hogy szemléltartsunk, mi valósult meg a husz esztendő alatt a reményekből és ígéretekkel hogyan sikerült a gyulafehérvári pontokat a gyakorlati élet valóságai tenni, vagy mennyi volt az, ami csak az akkori nemzeti felbuzdulás lelkes hangulatában született.

Voltak félreértések, voltak ellentétek, de semmiféle harag, semmiféle ellentét nem tarthat örökké. És a politikai pártok működésének megszűnésével a tisztánlátás is erősbödött és felelős helyekről volt kénytelen megállapítani, hogy a romániai magyarság rendszerető törvénytisztelő, kötelességeit hiven teljesítő eleme ennek az országnak, melynek értékét munkájával, szorgalmával, becsülettel igyekeztette növelni. Elmúltak azok az idők is, amikor a politikai utvesztőkben tévelygők különbséget akartak tenni elsőrendű és másodrendű nemzetkisebbségek között, megbízható és kevésbé megbízható népi csoportok között. mert a letűnt husz esztendő olyan bizonyítványt állított ki a romániai magyarságról, mely egyrészt megnyugvást kelthet az eddig benne kételkedőkben, másrészt pedig jogot nyújt a magyarságnak arra, hogy népi igényeinek elismerését az alkotmány és a nemzetközi jog bástyáin belül követelhesse.

A németiségnek megadott a népi szervezkedés joga és úgy érezzük, az alkotmány keretei között és az elhangzott ígéretek alapján rövidesen elérkezik az ideje annak is, hogy a romániai magyarság is megalkothassa a maga nemzeti szervezetét.

Közeledik december 1. a gyulafehérvári román nemzetgyűlés 20-ik évfordulója. Szép volna és megértő gesztus lenne, ha ezen jubileum mehozna a magyarságnak, ha nem is az ott hozott határozatok maradéktalan megvalósulását, de legalább a nemzeti közösség megalakításának lehetőségét.

Vuchetich Endre.

A francia-román gazdasági bizottság törekvése

Hervé Alpland, a Romániában tartózkodó francia gazdasági bizottság vezetője a következő sajtónyilatkozatot tette:

— Elsősorban a két ország közös pénzügyi és gazdasági problémái kerülnek napirendre. Nagyon fontos a francia-román csereforgalom csökkenése, ami a teljes paralizálódással fenyeget, amit alaposan megérezne mindkét ország. Éppen ezért nagyon fontos a helyzet alapos átvizsgálása és megfelelő intézkedéseknek megtétele. A francia kormány tisztában van azzal, hogy mindenkor megértő támogatásra talál a román kormány részéről. A magunk részéről készséggel dolgozunk együtt az árucserforgalom újjászervezését célozó új tervek megszerkesztésén.

Kétezer törpe

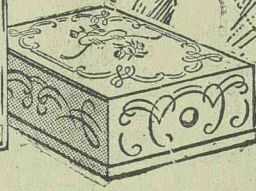
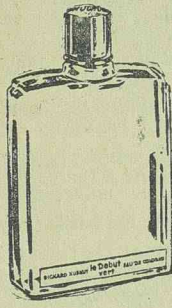
Az emberiség minden rétege előbb-utóbb öntudatra jut és ennek első jele, hogy védekezik. Akár bántják, akár nem. Ne csodálkozzunk, hogy közöttünk a legparányibbakkal is szervezkednek, a törpék, akik nem akarják, hogy a nekik született fizikai hátránnyal járó kiváltság áttörpélnék és fezőröknek is kijusson. Olvastuk, hogy a törpék kongresszuszt készílnék tartani és mintegy kétezer valódi törpe megjelenésére számítanak. Ezek valamennyien született törpék, régi törpecsaládok leszármazottjai, akik közül — a számukra nyitva álló mesterségekben áldörpék akarnak befurakodni. Akinek a szülei rendszeres emberi méretűek, azok vagy szerencsétlen fogamzás, vagy szülői mesterségesen ujtán maradtak parányok, ezektől szigorúan meg kell különböztetni a törpecsaládok ivadékait, akik a föld kerékességén mintegy kétezeren vannak.

A kongresszus célja: a védekezés a születés alkalmi törpét ellen. Nem könnyű dolog, mert a lakus „nagy”-közönség nem tudja egymástól a két-féle törpét megkülönböztetni, gyakorlott törpészem kell hozzá és a törpecsaládok kellő ismerete. De nem ez a védekezés lesz a törpekongresszus érdekessége, hanem az, hogy a törpék hazát követelnek. Egy olyan területet követelnek a „nagy”-hatalmaktól, ahol feszületlenül élhetnek egymás között. A megszerzéséért, a Liliputi-földet, Swift Jonathan nagyszerű álmodt alkarnák megvalósítani, ahol apró házakban, apró úrasztaloknál végeznék apró dolgait, kis hasznára kereskedhetnek, egy kis adót is hajlandók fizetni annak az államnak, amely ehhez területet ad. Miért van mindeerre szükség? Mert így szétszórtva a világban nem tudnak hasznosat produkálni, csak mutatványszámok, holott a kellő méretek között önálló társadalmat alkothatnának. Azután... a világ ezernyi variációjában szétszórtva a törpék nem tudnak fajuk fenntartásáról gondoskodni. Gondolják meg, Góliát urak és hölgyek, hogy az egy artístacsoporthoz dolgozó törpének rendszerint egy család tagjai, közvetlen rokonok. Mily más volna az élet a törpeházban, ahol kis szerencsemre volna mód és alkalom, csak egy egész kicserre, amelyen kijár a világ legparányibb emberének is.

Azután még valami, amire fel kell hívni a nagyok társadalmának a figyelmét. Képzeld el, hogy milyen feszélyeztet az az élet, amelyben mindig bámulják az embert és amelyben abból kell élni, ami szerencsétlenség. Minden ember viseli a maga fájdalmát, de nem kívánják senkitől, hogy abból éljen, hogy röhgő arcot vágjon hozzá és esténként eltérje, hogy a nagyok, a szerencsések minden mozdulatát a boldogok kacajával fogadják. Nyilván a törpéknek is van szívük, sőt állbólóg egész normális adag szívük és az úgy összefacsarodhatik azon, hogy nálunk még kisebb gyerekek nevetnek az ő kicsiségén, az ócio pupján, amely egész lényét betakarja. Hiszen valahogy mindnyájan a porban, gazdag emberek, szép asszonyok, hatalmas urak felettünk is Góliátok, lenézés, női kacagás, megalázás bennünk is felveri a törpefájdalmat, de mindenki arra fordulhat, amerre tud, hogy a könnyeit letörölje, de a törpe az élet igazi bajzója, aki egy nagy fájdalomtól kényeret drazsát magának és igazán nem tudni, akkor sírnak a törpék, melkora a zseb-kendőjük, melkora a könnyeik és irigyeik-e a Góliátokat?

Valami olyasmú történéhetett a törpelelkében, hogy megunták ezt a mutatványos, artista életet és unják azt, hogy mindig az élet kiralatában álljanak. Hazát kívánának, talán kis földet apró ekékkel és kis csacsikkal szerethének szántani... Lehet, hogy bajosan tudnának ábrétegezni és csak városi életre gondolnak, ahol kis kővéházak, kis adag kapucinerjénel gyönyörködének abban a szertelen illúzióban, hogy mindenki törpe, az egész világ apró emberekből áll és a Liliputiváros határára túl sem élnek nagyok, hanem mindenütt apró, kis emberek. A tanító is azt tanítaná az iskolában, hogy az ember minden vagyja az, hogy kicsi legyen és Napoleon azért vált világhíressé, mert sohasem lépte át Korzika határát és Afuccióban húzta meg magát. A törpeerkölestani tanítaná, hogy mindenki kevesebbnek higye magát, mint a melkora és senkise nézze le a másikat. A történelemlönyvről csak mult-ideben beszélné arról a korról, amikor mindenki egy fejjel nagyobbnak képzelte magát és az emberi nagyság volt a halandók ábrándképe.

Úzletnek sem volna utolsó a Liliputiváros megteremtése, de remélhető, hogy az apró embertársaink nem erre vágnak és ha eszük van: a város vámföld minden halandót feltartóztatnak, aki az egyméter husz magasságot meghaladja. Mert csak így lesznek egymás közt és boldogok. És példát adnak el a normálisok csunya világában, a puposoknak, a csunyáknak, azoknak, akiket sohasem szeretnek, mert a boldogtalanság is relatív, nem egyéb, mint a mások boldogsága. A törpeháza gondolata — azt hiszem — abból az ókori bölcsességből fakadt, hogy „solamen miseris”. Csak egy van, ami

Az Ön sikerének titka

HUDNUT

EAU DE COLOGNE

az a fluidum, ami Önt körülveszi — mondja Richard Hudnut.

ILLATOSITVA

GEMEY

RICHESÉ

LE DÉBUT VERT

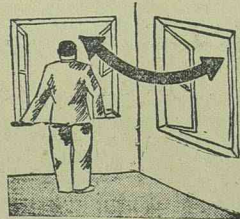
LE DÉBUT NOIR-va

A Hudnut kölnivíz előkelő és finom: megteremt a modern asszony ápoltn elegáns légkörét és kihangsúlyozza vonzóerejét.

az elégedetlen lélek hullámzását lecsendesíti, ha sorstársakat lát egymás között. Csinálják meg a Liliputiváros, csak kísérletképpen arra, hogy vajjon megmenekszik-e az ember a boldogtalanságtól, ha a legnagyobb életkereszten leveznek válláról, azt a melyet a testület, a fizikai megjelölés változtatatlansága, az öregség, a gazdasági nyomor rakott rá. Homogenizálni kellene a társadalmat és ennek kísérleti állomása lenne a modern Liliputifalva és ha ez sikerül, akkor álljanak össze a vének, a puposok, a csunya és hagyják magukra az élet öntelt, boldog Góliátját. És a nagy világ forgatagában majd egymásra talál minden, ami testben, vagyban és akarásban törpén maradt a világban.

m. j.

Ha léghuzatba kerül...

Ez az ur léghuzatban áll. Ha nem dörzsölt be magát **Carmol***)-al, hogy elejét vegye esetleges gripának, hűlésnek vagy idegfájdalmaknak, úgy rosszul fog járni.

*) Carmol a legjobb bedörzsölő szer meg-hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és iáz ellen.

Áthelyezések és kinevezések a jegyzői karban

Temesvár, november 19. Marta Alexandru dr. királyi helytartó a helytartóságnak a tisztviselők előléptetéseit és kinevezéseit intéző bizottsága javaslatára a jegyzői karban több áthelyezést és kinevezést eszközölt. A királyi helytartó áthelyezte Gruita Petru Petrovoszelőrt Vingára, Topata Panteliet Szigetfaluról Petrovoszelőre, Guvesdiára Jenés András Dorogoról Dorogóra Gasszer Mihályt Aradpilisről, Zsádányra Corici Constantint Teregováról, Teregovára Necea Ioant Dubestiről, Dubestire Puta Stefan Igazfalváról, Igazfalvára Tomescu Stefan Caprioráról, Caprioráról Nicoara Vasilet Szakulról Kölnikre Adam Coriolant Tarnováról, Livádiára Pop Iosifot Tarnováról, Moravicára Craciun Atasiet Bánlakról, Simándra Haiduc Dimitrie Kisjenőről, Kisjenőről Savescu Dimitriet Gesztenyesről, Gesztenyesre Telescu Remust Keresztesről, Soborsinra Biró Albertet Prigorról, Toplára Adam Aurel Brádról, Fiskutra Indriesc Traiant Mailáthfalváról, Mailáthfalvára Serdiantu Mihait Fiskutról, Pozsozenára Sándó Lászlót Sichevitáról, Sichevitára Markovics Gábort Pozsozenáról, Pécskára Puta Dimitrie Radnáról, Radnára Novac Petrut Rékásról.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó további két következő új jegyzői kinevezéseket eszközölte: Vasiovra Babeti Aurel, Aradpilisre Imbroane Dimitrie, Szakula Rosu Pavel, Opaticár Craciun Ioan, Vranucra Mioc Nicciae, Illyefalvára Alexe Alexandru, Ternovára Ionescu Coriolan, Boksánbányára Oberst Ferenc, Sermisgethuzára Munteanu Mihai, Bánlakra Titel József, Tirnovára Vineu Iosif, Kereszturra Ves Alexandru, Prigorra Popovici Adrian, Brádr Olteanu Ioan, Rékásra Divan Nicolae.

A tizenharmadik mannequin különös kalandja

A fogadáson szerzett menyasszony. — Zavart okozott a próbákisasszony, aki gazdag bankigazgató leánya

Páris, november 19. Páris érdekes társadalmi szenzáció szórakozik. A szenzáció hőse egy gazdag nagyiparos, George Dublassin, aki tragikomikus házassági kalandjával foglalkoztatja a társadalmi köröket.

Csak az utóbbi napokban tragikus körülmények között elhunyt Ramon Franco spanyol repülőzredesről írták meg a lapok, hogy milyen eredeti módon szerzte feleségét.

A spanyol ezredes fogadásból egy párisi mulatóhelyen elvett egy nőt,

akit sohasem ismert. Barátaival fogadott, hogy az első nőt, aki belép a bárba, feleségül kéri és fogadását meg is nyerte, Ramon Franco házassága mindazonáltal boldog volt, viszont azé a francia uré, aki majdnem hasonló módon szerzte feleségét, már különböző váratlan akadályokba ütközött.

Dublassin ur barátai társaságában megjelent az egyik előkelő divatszalon őszi divatbemutatóján. A nagyiparost és társaságát nem a legújabb divatkreációk, hanem a mannequinek érdekelték. A nagyiparos ugyanis fogadott barátaival, hogy

a tizenharmadik mannequint, aki a színpadra lép, feleségül veszi.

A nagyiparos és társasága érthető izgalommal foglalt helyet a közönség soraiban és várták a mannequinek felvonulását. Egyre-másra vonultak fel a közönség sorai előtt a csinos mannequinek a komoly uccai ruhákban, elegáns estélyi toalettekben, pazar szőrmékben és drága rózákkal a vállukon. M. Dublassin és barátai izgatottan számlálták a felvonuló mannequineket: már a kilencedik is elvonult, már a tizedik következett, azután a tizenegyedik... ez egy bronzvöröshajú szépség volt, a tizenkettedik kreolarcú leány, de a társaság egyiket sem méltatta figyelemre.

Csak a tizenharmadikat várták érthető izgalommal.

Egy perc múlva nyílt az ajtó és belibeggett a várvavárt tizenharmadik elegáns uccai ruhában, divatos magastetűjű kalapban, igéző szemét fátyul árnyékolta. Dublassin nagyiparos és barátai felugrottak: ez a szerencsés mannequin, aki a milliomos szeszélyéből

dusgazdag asszony lesz...

A szobaur

Írta: W. D. FLEMMING.

Pickupné penziójában, délután négy óra körül, teljes csend és nyugalom uralkodott. A vendégek már ilyenkor mind elszeltek a városban és Cora, Pickupné szép husz éves leánya, a fürdőszobában „kimenőre” készült.

Pickupné karosszékében ült, amikor megszólalt az előszoba csengője. Elindult ajtó nyitni, mert a szobalány a szobákat takarította. Cora pedig semmi iránt sem szokott érdeklődni, mindaddig, amíg a délutáni toalettjével, az ajkpirosítás; is beleértve, el nem készült.

— Olvastam az újságban, hogy itt szobák kiadóik, — ezzel lépett be az előszobába a középkorú, szikár, pápaszemű ur, aki becsengett.

— Csak tessék beljebb — mondta Pickupné asszonyság —, mingyárt megmutatom azt a szobát, amelyik felszabadult. Nálam huszonnégy óránál tovább sohasem marad szoba üresen, — tette hozzá önzéletesen.

Az idegen ur hümmögött valami, a penziósne pedig elindult a szobát megmutatni. A szobát már gondosan kitakarították, mindent szépen elrendezték, amint az már így szokott lenni Pickupné asszonyságné.

Az idegen ur megállt a szoba közepén, körülnézett, elkezdett szimatolni, mint a vadászkutya, azután így szólt:

— Tisztviselő vagyok a pénzügyminiszteriumban és nagy súlyt helyezek a legszigorubb rendre. Az étkezések idejét pontosan szeretem betartani. Ebéd után egy órát alszom, amikor feltétlen csendet kívánok meg.

Az asszonyság mindenre udvariasan bólogatott, az új lakó pedig egyre jobban belemelegedett az utasítások megadásába. Végül már parancsoló hangon folytatta mindannak felsorolását, amit megkövetel, vagy amit nem tűr maga körül.

Az új lakó, ekkép fontoskodva, végigjárta a ház

A többi mannequinnal ellentétben a tizenharmadik hölgy nem hagyta el a bemutatótermet, hanem leült a közönség soraiban. Több mannequin már nem is jelent meg és a divatbemutató csakhamar befejeződött. Dublassin nagyiparos nyomban a tizenharmadik mannequinhez sietett. Bemutatkozott és kertelés nélkül közölte a hölgygel, hogy feleségül akarja venni.

A hölgy megdöbbenve fogadta a házassági ajánlatot. A nagyiparos és barátai megrökönyödésére egyáltalán nem örült a szerencsének, sőt ellenkezőleg, erélyesen visszautasította az „inzultust”.

— Kikérem magamnak — mondotta —, hogy ilyen durva tréfát üzzön velem.

Nekem nincs szükségem ennek az urnak a házassági ajánlatára.

Csakhamar kiderült a hölgy érzékenységeinek oka is. Az ajtón belépő tizenharmadik hölgy ugyanis nem mannequin, hanem

egy párisi bankigazgató leánya volt.

akinek anyagi körülményei szintén nem maradtak el a szeszélyes gyáros vagyona mögött. A gyáros egy szegény leányt akart káprázatos szerencséjéhez juttatni, de balsorsa kínos kudarchoz vezetett.

A divatbemutatón megkért hölgy felháborodva hagyta el a különös leánykérés színhelyét és még a kimagyarázkodás után sem békült ki a gyárigazgatóval. Az utóbbi

tízezer frankban fogadott barátaival, hogy a tizenharmadik mannequin feleségül megy hozzá és barátai most követelik az elvesztett fogadás összegét.

„Bizonyára örömet okoz Önnek is”

írja többek között Johannes Bippus I. Borodino (Offic. Cleastitza, jud. Cetatea Albă), majd folytatja:

„...községünkben a Gastro-D. gyógyszer már a gyomorbetegek egész tömege kipróbálta és olyan csodálatosan hatott úgy gyomregések, görcsök és szinte gyógyíthatatlannak tartott emésztési zavarok eseteiben, hogy napról-napra nő községünkben a bizalom ezen kiváló gyógyszer iránt. Bizonyára Önöknek is örömet okoz ilyen híreket hallani. Kérem, szíveskedjenek címre postafordultával 2 üveg Gastro-D.-t utánvéttel küldeni, hogy kurámat folytathassam”.

Hasonló hála- és köszönőlevelek tömegesen bizonyítják, hogy a Gastro-D. gyógyszer már a gyomorbetegek közkincsévé vált.

Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvéttel mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucureti, Calea Victoriei 124.

A gyáros viszont vis majorra hivatkozva megtagadta a fogadási összeg kifizetését, mert kiderült, hogy a divatszalonnak csak tizenkét mannequinje van és így a tizenharmadikra hiába vártak volna, ha a műsoron kívüli szám be nem libben a terembe.

A gyáros elhatározta, hogy szembeszáll a balszerencséjével és megkísérelti elnyerni a haragos milliomos kisasszony kezét. Békékövetek és virágcsokrok útján ostromolja bocsánatért a hölgyet, akinek haragja már megenyhült és szüleivel meghívatta vacsorára ismeretlen kérést. Házasságról még korai beszélni, de a vigjátékba illo kaland fejleményeit általános érdeklődés várják társasági körökben. A tizezer frank fogadási tét sorsa még bizonytalan. A gyáros kijelentette, hogy a tétet nem fizeti ki barátaival, de ha szeszélyes vállalkozása során szerzett „menyasszonya” feleségül megy hozzá, az összeget szétosztja a szegénysorsu mannequinek között.

Utlevel és vizum nélkül

kényelmes karácsonyi utazás

PÁRIS-ha RIVIERÁ-ra OLASZORSZÁG-ba

WAGONS-LITS-COOK

utazási világvállalatai

Timişoara I., Bulevardul Regele Ferdinand, Bánáti Bankegyület-palota

összes helyiségeit, mindent szigorúan bírálgatott, az asszony pedig csak bólogatott. A leánya közben a fürdőszobából az egyik lakószobába menekült és az ajtó résén át tanulmányozta az új lakó külsejét. Egyáltalán nem volt neki rokonszenves ez a sovány, csontosképi, követelőző ember. Mielőtt ide belépett, közbömbös idegen volt, akihez nem volt semmi közik és most már úgy viselkedett, mintha a ház ura volna.

Mielőtt távozott, kijelentette, hogy foglalóul egyelőre kifizet egy hónapot és még a mai nap folyamán beköltözik.

Alig távozott az új lakó, újra megszólalt az előszoba csengője. Most már Cora nyitott ajtót. Fiatalképű fiú állt az ajtó előtt. Hosszu művészaját erélyes mozdulattal hátráltoke a homlokáról és így szólt:

— Azt olvastam, hogy itt egy szoba...

— Tíz perc előtt adtuk ki — vágott közbe Cora —, kár hogy nem jött előbb.

— De mennyire kár! — sóhajtott a fiú, miközben ragyogó tekintetét végigjártatta a leány szép alakján.

Cora viszont megállapította magában a fiúról, hogy hasonló a moziból ismert hollywoodi férfi-sztárhoz, Ferguson Martinhoz.

— Borzasztóan sajnálom, hogy lekéstem — folytatta a fiú, — de talán megnézhetném a szobát, hátha az új lakó nem marad itt s akkor mégis én kaphatom meg.

— Nem lehetne valahog visszacsinálni a dolgot? Olvan szívesen jönnek ide, Borzasztóan megtesztet nekem... a szoba.

De erre nem volt mód, mert az új lakó már foglalót is adott. Még elbeszélgettek néhány percig. A fiú elmondta, hogy festő és most fő-először kiállítani. Nagyon megbarátkoztak és a fiú csak nagynehezen tudta magát rászánni, hogy távozzék.

Cora hirtelen vértelenül szűzlénnek és ridegnek érezte a penziót minden vendégével együtt. Milyen más ez a fiú, csupa lelkesedés és tűz... és olyan

szép, mint Ferguson Martin. Fojtogatta a szoba levegője, lement az uccára és céltalanul bolyongott egy óra hosszat. Amikor hazaérkezett, a pénzügyminiszteriumi tisztviselő taxin már megérkezett és felvitette az utibőrdíjst.

Cora a konyhába sietett, mert az anyjának segítenie kellett, hogy a vacsora méltó legyen az új vendéghez.

A vacsorához pontosan érkezett meg az új lakó, de már mindenki az asztalnál volt és kíváncsi pillantások fogadták. Pickupné a leánya mellé ültette. Az volt mindenkor a legszebb lakó helye.

Amikor a pápaszemű, soványképi férfi Cora mellé leült és őt fejbőlintással üdvözölte, a leány arra gondolt, mennyivel kedvesebb volna, ha helyette az a Ferguson Martinra emlékeztető fiatal piktor ülne mellette.

Az új vendék bemutatkozott: Farley Albertnek hívták. Amint Corával elkezdett beszélgetni, a leány ellenszenvé kissé csökkent, mert az asztal mellett nem volt olyan nagyképi, mint amikor az anyjával a szoba ügyéről tárgyalt. Sőt egy-két tréfás megjegyzésével és egy kevésbé ismert adomával az egész társaságot megevettette.

— Nem is olyan hatalmas, amilyenek hittem, — gondolta magában Cora.

Másnap délelőtt már úgy üdvözölték egymást, mint régi jó barátok és az egész társaság előre vigorgott, ha Farley ur megszólalt, mert már megállapították róla, hogy „nagyon szellemes ember”.

Harmadnapra Cora már azt is tudta, hogy Farley első felesége négy év előtt rövid betegség után meghalt és ő nem tud a magánnyal megbarátkozni.

Nagvednapra Cora már he is osztotta magában Farley fizetését, amelyről előző este a fekete-kávé-nál beszélgettek.

Ötödnap nem condolt többé a Ferguson Martinhoz hasonló ifiura. Két hónappal később pedig a penzió vendégeit Farley ur azzal a hírrel lepte meg... ami igazában nem is volt számkuka már különbözőekben meglepő... hogy eljegyente Corát.

„A román uralkodó nagy államférfiúi képességekkel rendelkezik“

Brüsszel, november 19. (Rador). Pippens gróf alminiszter, a Belga-Kongó volt kormányzója a román néphez Ófelsége II. Carol király belgiumi látogatása alkalmából a következő tartalmú felhívást intézte:

Az a látogatás, amelyet II. Carol király a mi uralkodónknál tett, felhívta valamennyi belga figyelmét a román népre, amely nép a nyugati civilizáció előőrsége Európában a másik végén. Ép úgy, mint Belgium, Románia is a történelmi idők során a szomszédos népek elkeseredett harcainak színtere volt. A román nemzetnek is kemény küzdelmet kellett folytatnia szabadsága kivívásáért. Ennek a szabadságának köszönhető Románia azt a hatalmas fejlődési folyamatot, amelyen az ország átment és munkás népe nagyszerűen ki tudja hozni azokat a kincseket, amelyek Románia gazdagságának alapját képezik. Románia rendelkezik Európában a leggazdagabb petroléum forrásokkal és rendkívül gazdag bányái vannak.

Tisztában vagyok azzal, hogy Ófelsége II. Carol király vezetése alatt az ország tovább fejlődik, mert a román uralkodó olyan rendkívül nagy államférfiúi képességekkel rendelkezik, hogy, úgy gazdaságilag, mint politikailag győzelemre viszi a román állam ügyét, minden nehézség felett, azokból a válságokból, amelyek öreg földészünkre neheznek.

Camille Huysmans miniszter, a kamara elnöke, Anwers polgármestere is elismerő szavakkal emlékezett meg az uralkodó belgiumi látogatásáról. Románia és Belgium napról-napra fokozottabban, szorosabb kapcsolatba kerülnek egymással. A szónok szintén nagy fontosságot tulajdonít a két ország közötti gazdasági összeköttetésnek, amelyet — mondotta, — a jövőben még jobban ki kell bővíteni. Románia Belgium részére nagy anyaganyagot jelent és elsőrendű szükségleti cikkeket szállíthat Belgiumnak. A belga iparnak nagyon komoly együttműködést kell teremtenie Romániával, amelynek segítségével szép remények valósíthatók meg. Különösen nagy fontosságot tulajdonít Anwers kikötőjének, amelyben évente körülbelül 500.000 tonna román árú érkezik. Hangsúlyozta, hogy Ófelsége II. Carol király belgiumi látogatása a két állam barátságát még szorosabbra fűzte és ezáltal a két ország kapcsolatát úgy politikai, mint gazdasági téren megerősítette.

Az utolsó husz év - angol szemüvegen át

Két évtized története újságcikkekben. — Az 1918-as fegyverszünetől Ausztria és a Szudetavidék bekebelezéséig

London, november 19. November 11-én Anglia csak úgy, mint a világháború többi győztes állama, megünneplelte a fegyverszünet huszadik évfordulóját. A történelem a világháborút követő „békének“ éppen huszadik esztendejében döntötte romba a világháborút követő korszakot és ezért különösen figyelemre méltó ennek a már lezárt két évtizednek izgalmas története, amelynek legfontosabb eseményeit a Daily Mail közöl a fegyverszünet napján.

1918. tízenegyedik hónapja, tízenegyedik napjának, tízenegyedik órája: a rettenetes négy évi lidércálmom elmult. A nemzetek szinte magukon kívül voltak a megkönyebbüléstől. „Egyél, igyál és mulass, mert mátl kezdve ismét élünk“ — ebben az évben semmi más nem számított. A béke visszatért.

1919. VEZERSZÓLAMA

a leszerelés, az újjáépítés és a jóvátétel voltak. Ez foglalkoztatta a vezetőket is. A kismemberek özönlöttek vissza a csataterekről, pénzzel jöttek vissza a ragyogásba. Magas bérek, emelkedő árak, sok munkaalkalom: fellendülés. Lloyd George, „aki megnyerte a háborút“, a „khaiki“ választások eredményeképpen nagy győzelmet aratott a koalíciós kormány élén. A békeszerződést aláírták, a Népszövetséget megalakították.

Alcock és Brown első ízben áterpültek az Atlanti-óceánt és megnyerték a Daily Mail tízezerfontos díját.

1920-ban a helyzet már rosszabbodott, Amerika elvetette a békeszerződéseket, megtagadta Woodrow Wilsont és behozta az alkoholtólalmat. 1921-ben Angliát az ir válság és a két-százötvenmillió fontot fölemlesztő háromhónapos bányászsztrájk foglalkoztatta. Franciaországot Landru tartotta izgalomba, Einstein világhírű lett a relativitás elméletével, noha — mint a Daily Mail megjegyzi — senki sem tudja, hogy ez mit jelent. És ebben az évben igen sokat nevettek Chaplinnek „A kölyök“ című filmjén.

1922. ANGLIÁBAN A FEMINISTÁK DIADALÁT HOZTA.

Ebben az évben lépett hivatalba az első nő ügyvéd és állatorvos. A divatban is változás történt: a szoknyák rövidebbek lettek, a ruhában az egyenes vonalak dominálnak, a soványak korszaka kezdődött. Az angol királyi családban megtörtént az első esküvő: Mary hercegnő férj-

hez ment Viscount Lascelleshez. Olaszországban győzött a fasciszta mozgalom. 1923-ban Stanley Baldwin felváltotta Bonar Law-t az angol kormány élén és rendezte az amerikai adósság ügyét. Japánban földrengés pusztított és százezer embert megölt. Az angol választásokon a szociálisták győztek most első ízben.

1924-ben Ramsay MacDonald megalakította az első szociálista kabinetet, amely még ez év vége előtt megbukott a híres Zinovjev-levél aférje miatt. Baldwin nagy konzervatív többség élén visszatért. 1925-ben Locarnó ünnepelték. Austin Chamberlain külügyminiszter a locarnói egyezményt az európai történelem fordulópontjának minősítette. Ez az év még a nyugodt prosperitás jegyében telt el, viszont

1926-ban alapjaiban rázta meg az angol közgazdaságot

az általános sztrájk, amelynek kezdeményezői, a bányamunkások hét hónapig nem dolgoztak. Ebben az évben született Erzsébet hercegnő, a jelenlegi trónörökös. 1927-ben Lindbergh átrepült az óceánt, teljes napfogyatkozás volt és Angliában karácsonykor ötnapos szörnyű erejű hóvihár dühöngött. 1928-ban Ras Tafari Abesszinia császárává koronázták, tízenégy nemzet aláírta a Kellogg-paktumot és V. György király decemberben súlyosan megbetegedett.

Mentse meg fogait!

Most nagy tubusban is kapható

KALODONT fogkő ellen

Ami megfelel ma, azt ne halassa holnapra. A helyes védekezés a fogkő veszedelme ellen: használjon Kalodont fogkrémet! „Kétszer naponta Kalodont“ — ez tartja egészségben fogait. Tudja meg: Kalodont az egyetlen fogkrém, mely a tudományosan elismert dr. Bräunlich-féle Sulfurizin-Oleat tartalmazza.

1929-BEN MÁR MEGKEZDŐDÖTT A GAZDASÁGI VÁLSÁG

Baldwin konzervatív kormányát elsöpörte a szociálista választási győzelem. 1930-ban ki-mélyült a gazdasági és pénzügyi válság. Carol román király visszatért trónjára, Gandhi mozgalma nagy gondokat okozott Angliának. 1931-ben kirobbant a pénzügyi válság, MacDonald megalakította a nemzeti kormányt, Anglia le-tért az aranylapról, a Queen Mary óceánjáró építését félbeszakították, Japán elfoglalta Mandzsuriát, Spanyolországban megbukott a monarchia. 1932-ben az angol kereskedelmet csak a védővám rendszere és a leértékelt font mentette meg a válság következményeitől. Ebben az évben kötötték meg az ottawai egyezményt és ekkor tartották a leszerelési konferenciát.

1933-ban a háború utáni Európa papírvára inogni kezdett

az új eszmék és új mozgalmak erős szelétől — állapítja meg a Daily Mail. — Hitler kancellár lett. Japán és Németország kilépett a Népszövetségből, a leszerelési konferencia csodót mondott. 1934-ben Anglia a leszállított fizetéseket felemelte, a jövedelmi adót leszállította, a Queen Mary vízrebocsátotta, a kereskedelem fellendült. Párisban kitört a Stavisky-botrány, Ausztriában polgárháború, Marseilleben meggyilkolták Sándor jugoszláv királyt és Barthou francia külügyminisztert, Bécsben lelőtték Dollfusst, Németországban meghalt Hindenburg és Hitler lett Németország vezére.

1935-ben ünnepelte Anglia V. György és Mary királyné ezüstjubiläumát.

Németország bevezette a hadkötelezettséget, Olaszország megindította az abesszin hadjáratot, a Népszövetség elfogadta a szankciós határozatot, MacDonald lemondott és Baldwin követte a kormány élén.

1936. A HÁROM KIRÁLYOK ÉVE ANGLIÁBAN,

„a legszomorubb és legnehezebb tizenkét hónap Anglia történetében“. A három király: V. György, VIII. Edward, VI. György. 1937-ben megkoronázták VI. Györgyöt és júniusban a windsori herceg Franciaországban feleségül vette Mrs. Simpsonot.

1938: Ausztria és Csehszlovákia éve.

Háború fenyegeti Angliát. Hetek, napok, órák — idezi a szeptemberi lázas napokat a Daily Mail — a haditengerészeket mozgósítják, a tartalékosokat behívják, az ágyukat beállítják, a gázmaszkokat kicsiszlik, lövészárkokat ásának, a földalatti állomásokat lezárják, a mentőállomások készenlétben... Hitler beszél, Daladier beszél, Chamberlain beszél... Mit mond Chamberlain? Béke. München. Megegyezős. Béke a mi korunk számára...

Ez dióhéjban a fegyverszünet óta eltelt két évtized világtörténelme.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 100, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi fizet. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi fizet lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Mr. Powers szépségalbuma

Körülbelül tizenöt évvel ezelőtt érdekes, új és jóformán csakis az amerikai viszonyok közt lehetséges vállalat alakult Newyorkban.

A címe: John D. Powers Publication Co., a foglalkozása: szép asszonyok és leányok közvetítése reklámmal dolgozó ügyes kereskedők számára.

Ne tessék semmi rosszra gondolni, mert Mr. Powers reklámelőzők közvetít modelleket és ezeknek arcképe albumba foglalva megtekinthető az irodájában. Pompás gyűjtemény. Képviselet minden női típus az album négy száz mosolygó-, sugárzó-, szentimentális-, álmódzó-, komoly-, vagy büszkeszemű szépsége közt.

Valaki például új szépségápoló rizsport talált föl és persze el is szeretné adni. Tudja, hogy hirdetés nélkül nem megy semmire és hogy a hírverés a legjobb dolog. Elmegy tehát egy reklámirodába és jó tanácsot kér pudrereklámja számára. A szakember úgy véli, hogy legmegfelelőbb lenne egy királynői megjelenésű idősebb hölgy menyasszonynak ötötötött lányával.

Néhány nyoszolyóknak bámulatát kell kifejeznie azon, hogy a mama arabóre X-féle toalettpuder használata következtében éppen olyan fiatalosan üde, mint a leányáé. A reklámszakember erre fotoműtermében megrendel egy ilyen csoportfelvételt.

A fényképész viszont Mr. Powershez fordul és ott a katalógus szerint megrendeli a mamát, a menyasszonyt és a nyoszolyó lányokat.

Mr. Powers irodájában élnek az élet. A váróterem mindig tele van „síkskes” nőikkel. Három telefontosó alig győzi a megrendelők és a modellek közt a közvetítést. Vanak modellek, akik mindig csak ugyanabban a szakmában szerepelnek.

Akinek feltűnően szép a keze, az csak kéztanulmányoknak ül, a másik pompás lábu hölgy harmonya- vagy cipőreklámban, a másik valkító a fogásra, fogápolószerek-reklámban szerepel, a kifogástalanul karcsú alaku főként divatképek hősnője.

Mr. Powers azzal dicsekszik, hogy az ő reklámmodellei közt a legjobb társadalmi osztályok női képviselői vannak. A jelentkezőkötől azt kívánja, hogy bizonyos amerikai vagy külföldi nőtipust képviseljen: legyen édes bakfis, sportlány, ártatlan álmódzó, nyugodt társasági hölgy, anyai matróna, vagy tüzes spanyol nő, romantikus olasz nő, stb. Albumában mind megtalálható.

— **IDŐJÁRÁS:** Részben derült idő és a hőmérséklet némi emelkedése várható.

— **Eljegyzés.** Fink Mária és Tringl József jegyesek. (Minden külön értesítést helyett.)

— **Lugoson nincs elegendő villanyáram.** Lugoson a városi villanytelep áramszolgáltatása éppen arra elegendő, hogy a háztartások és iparvállalatok szükségletét fedezze. A város ennélfogva közzétette az intézést a közhatalokhoz, amelyekkel közli, hogy a villanytelep délután számukra nem szolgáltat áramot. Ennek következtében Lugoson tegnapotl kezdve a közhatalokban ninesen délután hivatalos óra.

— **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötötték házasságukat: Reininger Péter asztalos és Radics Mária. Biró Mihály munkás és Kolt Mária. Dimpung József kereskedő és Fullajtár Mária. Isac Nicolae villany-szerelő és Suta Ana. Vermesan Nicolae tanító és Todorescu Felipe. Erdei Péter sofőr és Sáros Erzsébet. Chertan Anastasie levélhordó és Salyó Erzsébet.

November 20.
Vasárnap
Félix, Jolán, Ödön
Grigorie

1856. november 20-án halt meg Marosvásárhelyen Bolyai Farkas tanár, a világhírű magyar számtantudós. Külföldi egyetemeken tanult és akkor ismerkedett meg a szintén diák Gauss Frigyes Károlyval, akiből szintén világszerte ismert matematikus lett és akivel élete végéig fenntartotta a barátságot. Irt verseket és egyéb szépirodalmi munkát, de leginkább számtani kutatásaival tűnt ki. Matematikai munkáit magyar, latin és német nyelven adta ki. Tentamen című munkáját a számtantudósok ma is igen nagyra tartják. Fia, Bolyai János, öröke volt apja matematikai lángelméjének és tudományos téren több felfedezéssel tette ismeretessé nevét.

November 21.
Hétfő
Erdőgasszony
bemutatója

1206. november 21-én született IV. Béla magyar király, aki 1235-től 1270-ig uralkodott. Uralkodása alatt volt 1241-ben és 1242-ben a tatárjárás. Batu tatár kán hadseregével Ázsián és keleti Európán át ezer és ezer embert meggyilkolva, városokat és falvakat fölégetve 1241. tavaszán rontott be Magyarországra. Béla király Mohi mellett akarta a tatárokat feltartóztatni, azonban minden igyekezete hiábavaló volt. A tatárok elpusztították és kirabolták az egész országot. Béla előbb Ausztriába, majd az Adriai tenger Veglia szigetén levő Trau várába menekült. A tatároknak az országból való kitarokodása után IV. Béla királyra nagy országépítő munka várt. Évtizedekig tartott, amíg a tatárok által okozott károkat helyrehozta.

1694. november 21-én született Párisban Voltaire Francois Marie francia író és filozófus. Írásaival nagy hatással volt korára és az utána következő évtizedekre. Verseket, szindarabokat és értekezéseket írt.

— **Bunghetianu vezérfelügyelő hivatalában.** Bunghetianu Stefan helytartósági közigazgatási vezérfelügyelő Temesvárra érkezett és átvette hivatalát. Bunghetianu vezérfelügyelő ezen alkalommal kihallgatáson jelent meg Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és megátalopta Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezérfelügyelőt is.

— **A POLGÁRMESTERI HIVATAL UJ TITKÁRA.** Baran Coriolan dr. főpolgármester intézkedésére a polgármesteri hivatal titkári teendőit Burai Coriolan látja el, aki eddig a közigazgatási ügyosztályban teljesített szolgálatot.

Parker-Mont Blank Osmia-Kohinoor
töltőtollak
gyári lerakata
Librăria Galambos

— **A VÁROSI ILLETÉKPNZTAR HELYSÉGEI.** A városi adóhivatal, — miként megírtuk, — a volt segédothonban működik, az adóhivatal eddigi és már átalakított helyiségeibe pedig a városi illetékpénztár költözik be. Itt szedik be a városi bérletekért járó összegeket, eladott városi ingatlanok árát, a piaci és kikötői illetékeket és a közvetvámot. A városi adókat, valamint minden olyan illetéket, amelyet nem az illetékpénztár szed be, a városi adóhivatalban kell befizetni.

— **KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI ÉTELKÜLÖNLEGESSEGEK.** Minden nemzetnek meg vannak a maga sajátos karácsonyi és újévi népszokásai és ételei, amelyeket ezen a két ünnepen készítenek. A karácsonyi és újévi ételkülönlegességek nemcsak a hagyományon alapszanak, hanem bizonyos jelentőségük is van. A temesvári Magyar Leánytagozat elhatározta, hogy a különböző népek karácsonyi és újévi ételkülönlegességeit kiállításon bemutatja. A kiállításon terített asztalok mellett meg is lehet majd ezeket az ételeket ízlelni, sőt szívesen megmondják azok elkészítési módját is. A kiállítás időpontját és részleteit később közli a Magyar Leánytagozat.

— **RESICAI MUNKÁSOK A KIRÁLYI HELYTARTÓNÁL.** Jivan Ioan vezetésével a resicai munkások küldöttsége megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartónál. A munkások előadták, hogy Resica vidékén laknak és vasutal járnak be naponta a gyárba. A Kölnik és Karánsbes közti vasútvonal menetrendje azonban a munkások számára kedvezőtlen és ezért kéri annak a megváltoztatását. A királyi helytartó megígérte, hogy a kéres teljesítése érdekében közbenjár a vasutagazgatósnál.

— **Az arabok egységes fellépése.** Londonból jelentik: Ragheb bey, az arab nemzeti párt elnöke, táviratot intézett a brit kormányhoz, amelyben azt közli, hogy az arab nép egységes abban a felfogásban, hogy nemzeti követeléseit teljesíteni kell. A cél érdekében harcolni fognak a halálig.

— **JAVUL A RÓNACI KÖZLEKEDÉS.** A józsefvárosi pályaudvartól Rónacra eddig csak egy városi autóbusz közlekedett és az is csak a reggeli, déli és esti órákban járt. Baran Coriolan dr. főpolgármester intézkedésére ezután a józsefvárosi pályaudvar és a Rónac között a közlekedést két városi autóbusz bonyolítja le és ezek egész napon át járnak.

— **HA INFLUENZAJA VAN,** gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűje használatát által gyakran és alaposan kitisztíttassanak. Kérdezze meg orvosát.

— **KÉT TÜZESET.** A temesvári rendőrség két tüzeset ügyében folytat nyomozást. Az egyik a Gyár városban történt, ahol ismeretlen tettesek benzinnel leöntötték és felgyújtották a Baader utcában levő és Reich Adolf tulajdonát képező fetelep kerítését. A fetelep személyzete a tüzet még idejében észrevette és eloltotta. — A Józsefvárosban is egy faraktárban támadt tűz, ahol a Grieshaber Jenő tulajdonát képező deszkarakatár kerítését gyújtották meg. Itt is idejében észrevették a tüzet és a rakatár óre eloltotta.

A kutya és a rádió

Az angol rádió népszerűsége nagy mértékben esztet rendez a kutyákról, részben a kutyáknak. Nagyon sok kutyatulajdonos rádióhallgató kiállította be ötleit és javaslatait a műsorhoz. Egy nottinghami kutyatulajdonos azt ajánlja, hogy mondják mikrofonba a következő szavakat: „Hol van a pórász?” „biztosan veszi, hogy a legtöbb kutya meg fogja érteni a kérdést és előhozza a pórászt. Többet ajánlották, hogy a kutyaműsor keretében macskanyávogást is közvetítsenek. Egy rádióhallgató azt írja, hogy drótszörny folszaja mindig nekimegy a hangszórónak, ha jazzmuzsikát közvetítenek; több más rádióhallgató is azt állítja, hogy a kutyák általában utálják a „tüzes” tánczenét.

— **Letartóztattak egy család magántisztviselőt.** Bucureștiből jelentik: Szombaton letartóztatták Avramescu magántisztviselőt, aki a Gaz-Metan-társaságot meg akarta károsítani. A tisztviselő megalapította a társaság irodájában, ahol 600 ezer lejt vett fel, majd távozni akart, azonban a társaság már előzetesen értesítette az ügyészséget. Az ügyész, aki előre feljegyezte a bankjegyek számain, feljegyzései alapján letartóztatásba helyezte a szaroló tisztviselőt, akit Vaca-restibe szállítottak.

— **Franciáországban letartóztatták a spanyolországi önkénteseket.** Párisból jelentik: Több francia önkéntest, akik Spanyolországban a kormánycsapatok sorában küzdöttek, hazaérkezésük után letartóztattak, miután katonai helyzetük nem volt rendezve. Ezek ugyanis — mivel Spanyolországban tartózkodtak — nem jelentkeztek a szeptemberi mozgósítás alkalmával.

Victoria szálloda
étterem
(ezelőtt Roya) kávéház

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Józsefváros, Str. I. Brătianu 27. szám alatt, a volt Royal-kávéház helyiségeit teljesen, ujjonnan átalakítva és modernül berendezve,

VICTORIA

elnevezés alatt november 24-én, csütörtökön megnyitom. Nagy áldozatok árán a közönségnek egy kellemes szórakozóhelyet létesítettem, ahol elsörendű ételek és italok szolid poigári áron, figyelmes kiszolgálással kaphatók.

Esténkint Dimitriu Joeli zenekara hangversenyez, Weszely Pál énekel. A közönség táncol. Szíves támogatást kér

ifj. Wátz József

Százéves a vasuti jegy

A mellényzsebben is éjférő vasuti kéregjegy feltalálása az egyik kis angol vasuti állomás főnökének nevéhez fűződik. A Lancasterben született Thomas Edmonson-t 1836-ban nevezték ki az újonnan létesült Newcastle-Carlisle vasut Milton állomásának főnökévé. Edmonsonnak a forgalmi szolgálatban felül az állomási számadások is kellett végeznie, azonfelül ő állította ki az utasok számára a jegyeket is. Ez abban az időben hosszadalmas művelet volt, mert az összes adatokat kézzel írták egy papírlapra. Az új állomásfőnök minyáért kezdettől foglalkozott a gondolattal, hogy a jegykidadás gyorsabbá és kényelmesebbé tegye, de csak 1838-ban tökéletesítette vasuti jegytalálmányát annyira, hogy 1838-ban készített jegyei a mai általában használatos vasuti kéregjegyek típusaival azonosok. Edmonson újítása az volt, hogy a jegyeket „impersonálisan”, vagyis nem névre szólóan állította ki, továbbá, hogy a jegyek céljaira papiros helyett két milliméter vastag kartont használt. A karton méretei mellett nehézségeket okozott az adatoknak kézzel való rájegyzése, bár csak a kiinduló és érkezési állomást, a jegy árát és a sorszámot kellett ráírni. A sorszám egyúttal a kocsiába való beszállás sorrendjét is mutatta. Edmonson egyszerű eszközökkel rányomta a kartonra az adatokat s tisztán csak a sorszámmal együtt a kocsiba való beszállás sorrendjét is mutatta. Edmonson egyszerű eszközökkel rányomta a kartonra az adatokat s tisztán csak a sorszámmal együtt a kocsiba való beszállás sorrendjét is mutatta. Edmonson egyszerű eszközökkel rányomta a kartonra az adatokat s tisztán csak a sorszámmal együtt a kocsiba való beszállás sorrendjét is mutatta. Edmonson egyszerű eszközökkel rányomta a kartonra az adatokat s tisztán csak a sorszámmal együtt a kocsiba való beszállás sorrendjét is mutatta.

— Halálra ítélték egy kínai tábornokot, mert idő előtt gyújtott fel egy várost. Sanghaiból jelentik: Csank-Kai-Sek marsall elrendelte Fongtoi tábornok azonnali kivégzését. Fongtoi Berlinben volt Kína katonai attaséja, később pedig a Honan tartományban volt a vidéki gardák parancsnoka. Beavatott körök értesülése szerint Csang-Kai-Sek nem volt elégedett Fongtoi tábornok viselkedésével, aki a japánok támadásai során, idő előtt gyújtotta fel Csangsa városát. Csang-Kai-Sek egyébként szigorú intézkedéseket fogantatosított Sunan tartomány kormányzója ellen is.

— Újabb áresés a berlini tőzsdén. Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli, hogy a főzsebei árfolyamok erősen csökkentek, az ajánlatok minimálisak voltak, ugyszólván semmiféle kereslet nem nyilvánult meg a piacon.

— Nagy vasuti összeütközés Szlovénközből. Prágából jelentik: Liptószentmiklós közelében egy tehervonat nekiszaladt egy személyvonatnak. Az összeütközés következtében több, mint 50 ember megsebesült.

— Ernst Sándor meghalt. Budapestről jelentik: A magyar egyházi és politikai életnek nagy halottja van. Szombaton délelőtt egy óra körül hirtelen elhunyt Ernst Sándor pápai prelátus, volt miniszter, az esztergomi választókerület képviselője. Ernst Sándor hosszabb idő óta szívgyengeségben szenvedett és a központi papnevelőben lévő lakásán szombaton délelőtt hirtelen rosszul lett, összeesett és pár perc múlva bekövetkezett a halál. Ernst Sándor 63 éves volt.

— Fogházra ítélték a cár 80 éves titkárat. Párisból jelentik: Az esküdtsek okirathamítás miatt kétévi fogházra ítélte a kivégzett orosz cár volt titkárat, Staricket. A cár volt titkára 80 éves és husz esztendeje franciaországi emigrációban él. Egy nagyobb hagyatékot kezel és azt állítja, hogy jóhiszemien járt el és szélhámosok hamis iratokkal csalták ki tőle a hagyatékot.

— AKINEK A VÉRNYOMÁSA MAGAS és szív működése rendetlen, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székéltet, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet iszik. Kérdezze meg orvosát.

— ORSZÁGOS KIRAKATVERSENY. A Flora rum- és likörök r. t. Arad, november közepén egy új sorozat luxus-minőségű italokhoz forgalomba és ennek bevezetésével kapcsolatos reklámok kiadására keretében 30 tekintélyes pénzidit tüzött ki azon legszebb kirakatok rendezői részére, amelyekben az új italok szembeötlően vannak elhelyezve. A 3000, 2000, 1000, 500 stb. leles díjakat a kirakokról felveendő és beküldendő fényképek alapján fogja egy bizottság odaítélni a kirakatok rendezői részére, míg a cseké diplomát kapnak. A nem díjazott fényképeket a Flora-gyár 100 leiert megvásárolja. Erre a célra különben a Flora-gyár kedvezményes pauszál-áron szállítja a liköröket, melyek gyönyörű, újszerű kiállításokkal és kiváló minőségükkel nagy feltűnést fognak kelteni. A kirakatverseny feltételeiről és egyéb kedvezményeiről szóló ismertetést, továbbá az új likör képet és leírását stb. kívánatra a Flora-gyár beküldi az érdeklődőknek.

— A KERESKEDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZGYŰLÉSE ARADON. Vasárnap, november 20-án, délelőtt 11 órakor kezdődik az aradi Kereskedelmi Testület helyiségében az Aszociația Generală a Negustorilor din Ardeal și Banatnak, a Kereskedő Egyesületek Szövetségének a rendes évi közgyűlése Domán Sándor országos elnök vezetése alatt. A közgyűlés szavazó tagjai a jogosított egyesületek meghatalmazott kiküldöttjei, tanácskozó tagjai a szövetség összes tisztviselői és választmányi tagjai, Aradról a Kereskedelmi Testület, és a Kiskereskedők Szindikátusa tagjai a Szövetségnek és ezek képviselői és a belőlük választott szövetségi tisztviselők és választmányi tagok fognak részt venni.

— Halálozások. Meghaltak: Sibor Illés két-hónapos, Krauser Albert ötvenkét éves kereskedő, Sido Rozália, született Bartos, ötven éves, Rűck Eleonóra öt éves, Dragoș Gheorghe egyhónapos.

— ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE! Kérjük azon előfizetőinket, akik előfizetési díjuk beküldésével hátralékokban vannak, hogy azt sürgősen beküldjék szíveskedjenek. Naponta tíz-lizenhat oldalas lapot adunk olvasóinknak a régi áron, de ennek ellenében azt kérjük, hogy az előfizetési díjat pontosan szolgáltatassák be. A magunk erejére vagyunk utalva, amelyet olvasóink és hirdetőink kölcsönöznek, a kiadások igen nagyok és ezért nem áll módunkban az előfizetési díjat hitelezni. Amennyiben a hátralékok nem nyernének rendezést, úgy kénytelenek lennünk a lap további küldését megszüntetni. Mindenki, aki most fizet elő a Déli Hírlap-ra, december elsőjéig ingyen kapja a lapot.

— Halálos esés a szekérről. Stan Ioan ötvénhat éves temesremetei gazdálkodó a fiával együtt Gyarmata községben volt és hazatérve, az idős gazdálkodó lefordult a bakról s a lovak közé esett. A megriadt állatok egy darabon magukkal hurcolták a gazdálkodót, aki meghalt. Az ügyesség megállapította, hogy bűnyit nem történt és megadta a temetési engedélyt.

— Református istentisztelet Rónácon. A temesvári református egyház vezetősége ezután is értesíti a híveket, hogy november 20-án, vasárnap délután három órakor Rónácon, az állami iskolában, istentisztelet lesz.

A cink- király

A párisi Foch-avenueen pompás palotája van Bolívia köztársaság követének, don Simon Patinonak. Ez a Patino ma bolíviai követ Párisban és mint cink- király ismert az egész világon, harminc évvel ezelőtt kis boltos volt La Pazban, aki ösztörihátan a hegyekben lévő indiai falvakba szállította áruát és eladta a bennszülötteknek. Egy napon, amikor rettenetes vihar lepte meg a hegyekben, az esőáradat elől egy kiugró sziklatömb alá menekült. Töle néhány lépésre az esőszülte vad hegyipatak zuhogott lefelé, kavicsot, sőt kisebb szikladarabokat ragadott magával és mély ágyat mosott ki magának. Amikor az eső megszüntével Patino előbujt menekélhelyéről és odapillantott a patak ágyára, tisztára mosott kis cink-éret látott. Rögtön elhatározta, hogy ezt a darab földet megszerzi és bányát nyit. A munkára szerződötet indiaiak, amikor a Patino által keresett kincsek csak nem akartak mutatkozni, egymásután megszókték, de Patino nem eszdedett, tovább kutatótt, tovább ástot és végül hatalmas cink-erekre bukkant. Ma vagy egy tucat cink-bányája van magasan a hegyekben lévő Oruro, Colquiri, Poopo és Chorolque bolíviai kerületekben és ezek közül egyelenege, amely az ő nevét viseli, havon a 900 ezer kilogram cinket ad. Don Simon Patino ellenőrzése alatt áll a világ egész cink-termelésének egyötöde. Hogy évenként mennyi millió folyik Patino zsebeibe, elképzelhetjük, hogy a világ évi cink-termelésének az értéke körülbelül 700 millió pengő.

— Olasz nyelvtanfolyam nyílik meg Temesvárott pénteken, november 25-én a Romániai Olasz Kulturintézet rendezésében a belvárosi Libertatii-tér 2. szám alatt, a második emeleten. A tanfolyam megnyitása alkalmából Silvio Guarnieri professzor előadást tart az olasz civilizációról. Beiratkozni lehet naponta, délelőtt 10—1 óráig délután 5—1/2 órá között az intézet főtéri helyiségében. Telefon: 12—77.

Mozi

MŰSOR
VASARNAP, NOVEMBER 20.
 APOLLÓ: Kentucki dalnokai (angol film).
 MATINÉ: Elvado gyermekek (angol film).
 CAPITOL: Tom Sawyer kalandjai (angol film).
 MATINÉ: Kisért a múlt (angol film).
 SCALA: Robin Hood kalandjai (angol film).
 MATINÉ: Robin Hood kalandjai.
 RIVOLI: Bál a Metropolisban (német film).
 MATINÉ: A postamester (francia film).
 CONCORDIA (Mehala): Madrid utolsó vonata (angol film).
HÉTFŐ, NOVEMBER 21.
 APOLLÓ: Kentucki dalnokai (angol film).
 CAPITOL: Tom Sawyer kalandjai (angol film).
 SCALA: Robin Hood kalandjai (angol film).
 RIVOLI: Bál a Metropolisban (német film).

TEKINTSE MEG LEGUJABB ŐSZI BUTORMODELLEINKET
INTERIOR
 E. L., Bul. Carol I., I. em. — Telefon: 21—54.

Patikák ejjelti szolgálata

Vasárnap, november 20-án a szolgálati beosztás a következő:
 Az I. kerületben a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszerár.
 A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszsalits gyógyszerár és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerár.
 A III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerár.
 A IV. kerületben a Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár.
 Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.
Hétfőn, november 21-én a szolgálati beosztás a következő:
 Az I. kerületben az Unirii téren levő Weisz gyógyszerár.
 A II. kerületben a Maresal Joffre utcában levő Schul gyógyszerár.
 A IV. kerületben a Carol uton levő Keller gyógyszerár.
 A IV. kerületben a Dragalina téren levő Craiciu gyógyszerár.
 Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

MEGBUKOTT A FELHÖKARCOLÓ

AMERIKA NEM SZERETI A SÖTÉT ÉS LEVEGŐTLEN LAKÁST. — TÖBB MINT HÁROM MILLIÓ AUTÓ FUT NEWYORKBAN. — HOGYAN OLDJÁK MEG A FORGALOM KÉRDÉSÉT

Budapest, november 19. Olgay Aladár, a többszörös ösztöndíjjal kitüntetett fiatal építésznek egyike „Newyork 1938” címmel rendkívül érdekes előadást tartott a Mérnök- és Építészegyletben.

A fiatal építész mérnök egyévi távollét után most érkezett vissza Newyorkból. Az amerikai építészeti tanulmányozta és érdekes előadásában ezeket mondta:

MI A VÁROS?

— Newyork építészeti kulisszatitkairól beszéltek. Mindenkéltől azt az ismeretlen főszempontot tárom fel, ami

Newyork képi kialakulásánál a legfontosabb szerepet játszotta.

Ez a fővel az amerikai ember definíciója a városról. Város, annyit jelent, mint: hely, ahol munka folyik (a place where work is done).

— Newyork nagyszerű megvalósítása annak az amerikai városrendezési elvnek, amelynek főszempontja, hogy azon a „helyen”, lehetőleg legsimábban folyják a munka — hogy annál több energiateljesítmény maradjon szórakozásra és pihenésre.

AZ EMBEREK NEM SZERETNEK FELHÖKARCOLÓKBAN LAKNI

— Newyork ma a világ legnagyobb városa. Öt városrészből áll. A város szíve Manhattant, amelynek annak ellenére, hogy Newyork lakóinak száma percről-percre nő, ma ugyanannyi lakossága van, mint harminc évvel ezelőtt volt. Ennek a különös tünetnek az a magyarázata, hogy mindenki menekül a város szélére, az emberek nem szeretnek felhőkarclokból lakni. Közlekedési nehézségei nincsenek a newyorkinak, percek alatt eljut mindenholra.

CSIGALASSU AUTÓFORGALOM

— De már nem sokáig. Az utóbbi években olyan súlyos közlekedési nehézségekkel küzd Newyork, amely szinte megoldhatatlan problémák elé állítja. Akkor a forgalom, hogy valószínűleg megbenne a közlekedési lehetőséget.

3,150.000 autója van ma Newyorknak.

Ezek a nap legnagyobb részében az óriási torlás miatt csigalassusággal tudnak csak közlekedni. Különösen mióta mindenki a város külső negyedeibe húzódik a felhőkarclokból. Csak Manhattant, illetőleg onnan vissza 1,200.000 ember megy és jön naponta. Reggel és este olyan torlódások vannak, hogy órákig teljesen eredménytelennek látszik a helyzet. Most lázas igyekezettel földalatti és magasvasutak építésével igyekeznek megjavítani a közlekedési lehetőséget. Rengeteg gyorsvasutat építenek a város legforgalmasabb részein. Ezeket kívül ugynevezett

gyorsutakat építenek személyautók részére.

— Igen érdekes és Amerikára jellemző az a számítási mód, amellyel elhatározzák, hogy érdemes-e megépíteni egy adott helyen a gyorsutakat, vagy nem. Kiszámítják, hogy a kérdéses útvonalon a kocsik hány percet nyerne megmenet-időben. E perceket beszorozzák az itt közlekedő átlagember percenkénti keresetével. Az összes áthaladó kocsik szorozatával megkapják azt az összeget, amelyet elvben az időnyereséggel nyerne. Ez az elméleti összeg kamata annak a főkének, ami az út megépítésébe fektethető. Ha ennél a tőkénél alacsonyabb áron építhető meg az út, úgy azt hasznos befektetésnek ítélik és a gyorsut felépül.

40 EMELET ÜRES

— Az ilyen gyorsutakkal még inkább lehetővé válik a városban kívül való lakás. A newyorkiak utálják a felhőkarclokat, tíz évvel ezelőtti nagy büszkeségük.

a 102 emeletes Empire State Building legfelső negyven emelete üresen áll,

még irodákat sem vesznek ki ilyen magasságban. De nemcsak az embereknek a felhőkarclokkal szemben megnyilvánuló ellenszenvet bizonyította be, hogy nincs létjogosultságuk az ilyen ijesztő épületóriásoknak, — Amerika ki-váló építész: bebizonyították, hogy

nem is gazdaságos a felhőkarclokat építés.

Harminc és negyven emelet közötti magasság a legfelsőbb határ, amely mellett jó üzlet egy felhőkarclo.

— A felhőkarclokat alsó 15 emeletén télenyáron, éjjel-nappal egyformán mesterséges világítást kell használni, ezt pedig már unják az amerikaiak. A levegőszabályozás, az úgynevezett air conditioning tökéletesen meg van oldva, az emberek mégis szívesebben élvezik a természetes levegőt. Így az amerikai

felhőkarclorendszer teljes mértékben megbukottnak tekinthető.

Az amerikai nagy építészek városideálja, hogy egy nagy épület körül több kisebb épület legyen. Newyorkban is van egy ily megoldás, a Rockefeller városrész, ahol egy nagy épület körül tucatnyi kisebb épület áll. Különböző rendeltetésűk van ezeknek az épületeknek, amelyekben összesen 20.000 ember foglalkoztatott és

Asszony fésülőköpenyben a bíróság előtt

Amikor a férj elviszi a feleség ruháit és csak egy fésülőköpenyt hagy meg

Newyork, november 19. Különös szenzációja volt a napokban a losangelesi válóperes törvényszéknek. A törvényszék tárgyalásra tüzte ki Mrs. Hazel Buchholtz válóperének tárgyalását. Amikor a bíró a házaspárt maga elé szólította, egy feltűnően szép fiatal asszony jelent meg a bírói emelvény előtt olyan öltözékben, ami általános megrökönyvést keltett. A válóperes fiatal hölgy karcsu alakját mindössze egy fésülőköpeny takarta.

ANYÓSLEGENDA

A bíró a meglepetéstől szólni sem tudott, mire a fiatalasszony, a bíró zavarát látva, megmagyarázta a helyzetet:

— Nem tiszteltetésből öltöztem ebbe a fésülőköpenybe, bíró ur — mondotta —, hanem azért, mert

ez az egyetlen ruhadarab, amely birtokomban maradt.

Férjem ugyanis elhagyott és magával vitte egész ruháimat. Annyi pénzem nem maradt, hogy ruhát vegyek, amiben eljöhessenek a tárgyalásra, ezért volam kénytelen fésülőköpenyben megjelenni a bíróság előtt. Miután férjem még a fehéreneműmet is magával vitte, azonnali ítéletet kérek. Tartásdíjat és ruhám kiszolgáltatását követem férjemtől.

A bíró rövid tárgyalás után elfogadta a leendő öltöztető hölgy érvelését és nyomban megfelelő összegű tartásdíjat ítélt meg az asszony javára a válóper befejezéséig is.

A tárgyalást ezután félbe kellett szakítani, mert a férj nem jelent meg a bíróság előtt. A fésülőköpenyves válóperes hölgy sajnálkozva jelentette ki:

— Sajnálom, hogy nem adhatom elő házasságom történetét, amiből

okulhat minden fiatal asszony.

Megtanulhatja az én szomorú történetemből, hogy az anyóslegendák még nem a múlt emlékei közé tartoznak, hanem gyakran találkozhatunk velük a mai életben is.

ANYÓSTRAGÉDIA

A fésülőköpenyes hölgy természetesen az újsárok érdeklődésének központjába került és a tárgyalás után a riporterek meginterteltek a fiatal asszonyt, aki készséggel nyilatkozott a fésülőköpeny történetéről és az „anyós-komplexumról”.

— Nem feltűnés vagyis készített arra, hogy egy szál fésülőköpenyben jelenjek meg a bíróság előtt. Erről a fésülőköpenyes jelenetről nem riportot, hanem drámát kellene írni, ezzel a címmel: „Amíg egy asszony eljut a fésülőköpenyig...”

Férjem jómódu kereskedő és éveken át gondtalanul, boldogan éltünk. Anyósom azonban addig kérte bennünket, amíg házukba vettük. Amíg külön éltünk, nagyon kedves volt hozzám, de azután alaposan megváltozott. Pokollá tette az életünket.

napjában 100.000 ember fordul meg bennük.

A Rockefeller Center, egyetlen nagy épület köré csoportosuló kis épületeivel, annak az egyre erőteljesebb amerikai irányzatnak a megvalósítása, amely a decentralizálás elvén alapulva arra törekszik, hogy

kisebb közösségeknek legyen egy-egy központi épülete.

— Európai mértékkel közepmagasságának ítélt

öt-hat-hét-nyolcemeletes házak építésére térnek át Newyorkban.

Hogy ez mennyire így van, azt mi sem bizonyítja jobban, minthogy annak ellenére, hogy Newyorkban igen nagyszabású építkezési munkák folynak, mindössze egyetlen felhőkarclo épült 1938-ban és az is csak harminchatemeletes.

— ÜLŐFOGLALKOZÁSÚ EGYÉNEK, akik idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek, vegyék a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet egy pohárynyi napi adagokban, esetleg kissé felmelegítve, de mindig reggel éhgyomorral. Kérdezze meg orvosát.

Állandóan áskálódott ellenem, hibákat keresett a háztartásban, leskelődött utánam és kitalált meséket ingerelte ellenem férjemet. Hiába kérleltem, hogy hagyjon fel ezzel az aknamunkával, ne tegye tönkre két ember boldogságát, nem törődött könyörgéssel és fájdalommal. Azt mondotta, hogy öreg napjaira szüksége van fia szeretetére és ezért

kiel kellőből az én irántam tanúsított szeretet, hogy fia szeretetét ne legyen kénytelen megosztani senkivel.

— A sok intrika, pletyka, alaptalan rágalmasz azután meghozta gyümölcsét. Férjem egyre rosszabbul bírt velem, elhítte anyja kitalált meséit és féltékenységgel üldözött. Egy este anyósom meglepően kedvesnek mutatkozott és megkért, hogy kísérjem el a színházba. Amikor hazatörtünk, azzal az ürüggyel, hogy még dolga van, elvált tőlem és én egyedül tértem haza. A lakást üresen találtam.

Férjem elhagyott és magával vitte minden holmimat, de az én egész ruháimat is.

Másnap anyósom felhívott telefonon és diadalmasan bejelentette, hogy férjem rájött az én viselt dolgaimra és azért vitte magával ruháimat, hogy én ne járhasak más férfikkal.

— Anyósom többé nem is jelent meg a lakásban, ahol csak férjem fogadott. Heves jelenetet rendezett és amikor nyugovóra tértem, összehozta mindent ruhámat, valamint saját holmijait is és eltávozott a lakásból. Reggel arra ébredtem, hogy egész vagyonom egy fésülőköpeny... Remélem, eszembeől okólni fog minden asszonyt, akit az anyós árnyakodása fenyeget.

A bíróság a tartásdíj fizetésén kívül kötelezte a férjet arra is, hogy az asszony ruháit szolgáltatassa ki.

Tiszteit Asszonyom!

Tisztelettel értesítjük, hogy

női divatszalonot nyitottunk

mely a legelegánsabb és legdivatosabb női ruhákat, téli és átmeneti kabátokat stb. mérsékelt áron szállítja.

Hetente Páris legújabb mintáit kapjuk és így módunkban áll a divat legválogatottabb és legeredetibb modelljeit vevőink rendelkezésére bocsátani. Vállalunk munkát saját anyagból is és szállítjuk a legkomplicáltabb és legkiválóbb modelleket. Vidékre méret után próba nélkül dolgozunk.

Kérjük b. látogatását és rendelését és már előre biztosítjuk, hogy pontos és lelkiismeretes kiszolgálásunk teljes megelégedésére fog szolgálni. Teljes tisztelettel:

ORIGINA L női divatszalon

TIMISOARA I., Str. Gheorghe Lazar 4. III. em. Telefon: 39-45 Lift az udvarban.

Várázó tömegek

Ira: KULCSÁR KÁLMÁN

A nemzeti közösség teherbírása a kulturális neveléstől és szervezetheztől függ. Vannak népek, melyek megengedhetik maguknak a különálló és külön haladó ideológiai párviadalát, mert az az egy-két millió ember, mely így leszakad a nemzetestről, nem jelent különösebb veszélyt, vagy vérvesztéséget. Ott azonban, ahol minden ember, minden család legjobban erőre van szűkös a fennmaradásért folytatott küzdelemben, vezetés játék volna a tömegek nevelésében ellentétes irányokat megturni, vagy, ami több, támogatni.

Művelődésünk kristályosodási tengelye a népi kultúra. Nyelvközösség és kulturaközösség: nálunk egyet kell, hogy jelentsen. A népiség bekapcsolódása a nép verkeringésébe; előfeltétele tehát a nemzetnevelésnek, éppen úgy, mint, ahogy lényeges kelléke a vezetésnek és szervezésnek is.

Már rég túl vagyunk azon a romantikus gondolkodásmódon, mely a népiséget összetéveszti a „népiességgel“, a lényegbeli azonosságot az érdekszülte utánzással. Az sem káprázthat el bennünket, hogy a falukutatók, társadalmkritikusok, a művelődéspolitikai művek szerzői bátor kiállásukkal állandóan nyitva tartják a felsőbb rétegek szociális lelkiismeretét a népi problémák felé. Látszateredmény az is, hogy előkelő és drága folyóiratok hasábjain számos, népies tárgyú írások jelennek meg s büszkén állapítják meg a népi elem térhódítását az újabb irodalmi próbálkozásokban. Ezek az írások ugyanis mindentüvé hamarabb eljutnak, mint a nép kezébe.

A népiség főereje abban volna, ha a nagy tömegek felé a saját érdekeit sugároznánk ki. Azt amit belőle vettek és érte hoztak. Ez vehet gátat a nemzeti apátia fel-fel bukkanó tüneteinek s ez erősítheti meg a magabizás és öntudat oszlopait, melyek népi erőnk legfőbb támasztékai. Napjainkban, a technikai és gazdasági fejlődés szédületes arányai között is a legfényesebb, legátfogóbb tömegvonzó erő a népi gondolat a nemzeti kultúra. Ebben születnek új, talán soha nem álmódott arányokban fejlődő nemzettestek. Ebben találják meg küldetésük értelmét a néptömegek hivatott vezetői is.

Gyakran halljuk, hogy kisebbségi közéletünkben mindig hiányzik és a jelek szerint jöideig hiányzani is fog a népi lelkiséggel való harmónikus kapcsolat, az egész nemzettestet átható közös eszmevilág, mely az egyszerűbbek és differenciáltabbak életének közös kiindulópontja, szociális cselekvéseinek egyazon rugója lehet. Leegyszerűsítve a dolgokat, úgy is mondhatjuk: a népiség gondolatáról rengeteget és rengeteget írunk, beszélünk, vitatkozunk, de ezzel a népiség érdekében még érdekesveket tettünk. Legüres téren mozognak a kezdeményezések. A népi kulturális, népnevelő indításokról van szó, mindenki tapsol nekik. A megvalósítás és védelem munkája azonban néhány áldozatos lélekre marad. Rendszerint azokra, akik amugy is legtöbbet tennének a közért.

Ennek vagy az az oka, hogy a nagytömegek zárkóznak csigaházaiukba, vagy az, hogy a népnevelés módoszatai elhibáztak.

Aligha hinnők, hogy a nagy tömegekben nem lenne meg a hajlandóság a népi kultúra felvételére és szervezésére. Nézzük csak azokat az áldozatokat, melyeket intézményeinkért hoznak. Szükség anyagi viszonyaihoz mérten megható az a lelkesedés, mellyel nemzetnevelő, kultúrafejlesztő intézeteit fenntartja. A napilapok szépszámu olvasótáborra szellemi kapcsolatot vágyáról tanuskodik. Ami pedig a kisebbségi egyházak körül tömörülő hitet és bizalmat illeti, abban napról-napra erősebben kihangsúlyozódik az ipari és gazdasági munkásság állásfoglalása, mely szakítva a szélsőséges szociális eszmék nemzetromboló, ellentéteket kieléző módszereivel, a nép legrosszabb és legbizalmasabb erkölcsi erőforrásai felé fordul. A nagytömegek felvevő képessége tehát lényegesen ja-

vult. Lelki éhsége ideális munkateret nyit a népkultúra művelőinek.

Nem marad más hátra, mint a népnevelő munka módszereinek revidálása. Vajjon megelégedhetünk-e avval, ha köznevelődési szerveink az eredetileg kitűzött célt megközelítik és irodalmi, művészi értékeinket a társadalom egy része felé közvetítik és képviselik? Megállhatnak-e annál a tevékenységi határvonalnál, melyet a létezés és fejlesztés között ott könnyű felfedezni?

Nyitva marad a kérdés mindaddig, míg irodalmi délutánokon, kulturánepélyeken nem látjuk ott a dolgozó tömegeket. A gazdasági és ipari munkásságot. A tulajdonképpeni népet. Még pedig olyan mértékben, aminőt arányszáma megkíván.

A népnevelés egyik legégetőbb kérdésének, a kisebbségi munkásság értelmi továbbfejlesztésének és irányításának ügye nem tűri, hogy virágnelven beszéljünk róla. Nincs mit takargatnunk. Itt nem beszélni, hanem segíteni kell. Ez a társadalmi réteg ma a legszelebbebb és ennek művelésében ütköznek ki a legbántóbb hi-

nyok. Mig külföldön, de ujabban belföldön is, a munka és jókedv propagandájával, népszertűsítő irodalmi vándorgyűlésekkel és helyi monstre-kulturánepélyekkel, kölcsönkönyvtárakkal, kimondottan népi sajtóval, ingyenes előadásokkal a dolgozó tömegeket nemcsak nevelik, de irányítják is, addig a kisebbségi munkásság szellemi felvértezése a napi sajtó szűkre-szabott lehetőségein alig megy tul.

Ideje beiktatni, ha más uton nem, hát a meglévő irodalmi társaságok égisze alatt a széles dolgozó tömegek kulturanevelését, mégpedig pozitív alapon, nem a színtelen, szagtalan, gerinctelen és kereszténytelen régi recept szerint. Mert azt tudomásul kell venni a népnevelés irányítóinak, hogy a kisebbségi munkásságtal-ság arcúle tisztulóban van és az a keresztény életfelfogástól korántsem oly idegen, mint egyesek még most is szeretnék elhitetni. Várázó tömegekkel állunk szemben, melyek kutatva fordulnak azok felé, akik kisebbségi kulturánk ügyét irányítják. Várják a feléjük forduló hitet és lelkesedést. Várják a népművelés pionir-jait, a nemzetnevelés apostolait. Erkölcsei és keresztény alapon mozgó népnevelést várnak. A jószág és munkaszeretet szintézisét. Azt, ami a népiség lényege, a nyelvi és nemzeti megmaradás támasztéka: keresztény népnevelést!

Hétfőn kezdődik a kerületi adóhivatalokban a novemberi nyugdíjak számfejtése

Temesvár, november 19. Holnap, hétfőn kezdődik meg Temesvárott a novemberi nyugdíjak számfejtése a kerületi adóhivatalokban. Az egyes számú adóhivatalban a belvárosi és mehalai nyugdíjasok jelentkezzenek a következő besorozás szerint: holnap, hétfőn, az A—H kezdőbetűs polgári, katonai és vasuti nyugdíjasok, kedden, november 22-én, az I—P kezdőbetűs polgári, katonai és vasuti, szerdán, november 23-án pedig az R—Z polgári, katonai és vasuti nyugdíjasok jelentkezzenek. Mindhárom napon a számfejtés délelőtt 8—1 óra között történik. A kettes számú adóhivatalnál a Gyár városban lakó nyugdíjasok jelentkezzenek a következő sorrend sze-

rint: holnap, hétfőn, az A—K betűs, kedden, november 22-én az L—S és szerdán, november 23-án az Sz—Z kezdőbetűs nyugdíjasok. A sorrend az összes nyugdíjasokra vonatkozik. A számfejtés ennél az adóhivatalnál délután 4—8 óra között történik. A hármas számú adóhivatalnál, ahol a józsefvárosi és erzsébetvárosi nyugdíjasok jelentkeznek, a sorrend a következő: Holnap, hétfőn, az összes katonai és vasuti nyugdíjasok, kedden, november 22-én az A—L betűs polgári nyugdíjasokra, szerdán, november 23-án pedig az M—Z betűs polgári nyugdíjasokra kerül a sor. A számfejtés délelőtt 8—12 óra között történik.

A saculi adóhivatal sikkasztóinak bűnygyében az ítéltábla részben leszállította a büntetéseket

A főbűnös tízevi börtönbüntetését hét évre csökkentették

A szörénymegyei Sacul község adóhivatalában az elmúlt évben az egyik ellenőrzés alkalmával nagy hiányokat fedeztek fel. A pénzügyi hatóságok által lefolytatott vizsgálat megállapítása szerint

az elszikkasztott összeg közel öt és fél millió leit tesz ki.

A vizsgálat eredménye alapján bünvádi eljárás indult meg Flonta Ioan adóhivatali főnök, Iacob Dumitru, Carabas Toma, Remus Rista és Pitas Ioan adóügynökök, valamint Carabas Constantin ellen. A lugosi törvényszék Iacob Dumitru tiz évi, Carabas Toma nyolc évi, Rista Remus hat évi és Flonta Ioan négy évi börtönrre ítélte, míg a másik két vádlottat felmentette.

Az ítélet ellen úgy az elítéltek, mint az ügyészség fellebbezést jelentett be és a temesvári ítéltábla több tárgyalás után tegnap délben hirdette ki ítéletét. Eszerint Iacob Dumitru büntetését az ítéltábla hét évre, Carabas Toma büntetését öt évre és Flonta Ioan büntetését három évre szállította le. Rista Remus büntetését az ítéltábla jóváhagyta.

Ezeknivil bűnösnek találta a törvényszék által felmentett két vádlottat is és Pitas Ioan egy évi, Sava Constantin pedig hét házi fogházra ítélte és elrendelte letartóztatásukat.

Sandomingoba és Kéniába telepítik le a menekült zsidókat

Páris, november 19. A francia sajtó a menekült problémájával és a gyarmatok visszakövetésével részletesen foglalkozott. A Petit Parisien azt írja, hogy Londonban és Washingtonban közös tanulmányokat folytatnak, hogy olyan területet találjanak, ahol a menekültek elhelyezhetők lennének. Tekintetbe jöhet ezen területek közül Sandomingo köztársaság és Kéniá gyarmat, amelynek egészséges éghajlata van és ahol 120 ezer főnyi menekült elhelyezhető volna. Ezt a két területet lehetne gyarmatosítani, ha a menekültek vagyonuk egy részét magukkal vihetik.

SCALA Az év legnagyobb szenzációja! Egy tökéletes monumentális film!

ROBIN HOOD KALANDJAI

Az év leghatalmasabb színes világslágere. Kedvezményes és szabadjegyek érvénytelenek

Vasárnap délelőtt 11 órakor rendezes helyárrakkal **ROBIN HOOD KALANDJAI**

KOZMETIKA

Helyi bőrpírosság

Az őszi eső, ködös, hűvös idő beálltával ismét előtűnnek a rendkívül kellemetlen arc, orr, kéz és láb-pírosságok. E szépséghibákat vérkeringési zavarok okozzák. Házi kezelésre a vizet alkalmazhatjuk.

A kéz és láb pirossága a serdülő korban gyakori jelenség, általános gyengeséggel és vérszegénységgel is összefüggésben áll. Ilyen esetekben hideggel szemben túlzékony a bőr, a levegő súlyos hatására (míg a normális bőrön semmiféle vérkeringési zavar nem látható) reflexes uton kiváltódik a bőr verő- és gyűjtőereinek szűkülése és a bőr szemölcsös rétegeinek hajszálerei — amelyeket felszínes fekvésük miatt közvetlenül ér a hűvös behatás — tágulnak. A tág vérrrel telt hajszálerekben a vérkeringés lassabb, miáltal a bőr kékes-piros lesz. A kéz és láb bőrének hajszálerei idővel elernyednek, így a hideg behatása nélkül is tágak. Ilyen esetben a kezek melegben is, például nyáron is pirosak. Kezelésére a meleg és hideg víz sűrű váltogatását alkalmazzuk, ezzel a hajszálerek szűkülését és tágulását idézzük elő, így ernyed állapotuk felenged és idővel visszaáll normális reakció képességük. A piros kezek eredményes kezelésénél nagy szerepe van a kesztyűviselésnek is. Már az első hűvösebb napon meleg kötött kesztyű viselése ajánlatos. A lábak pirjának kezelésénél fontos a kényelmes cipő viselése.

Az orr pirosságának többféle oka lehet. Gyakori eredménye az emésztési zavaroknak. Bizonyos anyagok mértéktelen élvezete is állandó orr- és arcpirosságot idézhet elő, például alkohol, feketekávé és tea.

Az arc és orr állandó bővérőségét ismételt fél, vagy egyperces pirulások előzik meg. A kipirulást időnkint lúktetések is kísérik. Az ilyen rohamzerű kipirulások ismétlődése után, lassan, fokozatosan keletkezik az arc és orr pirossága, amely később kékes-pírrá alakul át. Ez a kékes árnyalat azért áll elő, mert az ernyedett hajszálerek tágulása olyan fokot ér el, hogy a verőerek hajtőereje a tágult hajszálerekben csak lassu véráramlást képes fenntartani. Az ilyen tartós arc- és orrpirosságok házi kezelésére a meleg víz alkalmazása nagyon hasznos. A meleg borogatásokat, ahogy csökken a hőmérséklete, változtatjuk, olyan melegen alkalmazzuk, ahogy a bőr csak elbírja. Vatta darabot forró vízbe mártogatva, gyors egymásutánban rákunk az arcra vagy az orra. Melegvízes mosdás és a meleg levegő helyi alkalmazása is hasznos, mert a meleg élénkíti a véráramlatot, miáltal a kékes pir enyhül.

A meleg láb- és karfürdő is csökkenthető idővel az arc és orr pirosságot, mert a meleg fürdőben a pirt okozó vérfeszítés az arcból a lábszár és a karerekbe tödul.

Ugy a kéz-, láb-, mint az arc- és orr pirosságot, a vérpangást megszüntető masszázssal kitünő eredménnyel kezelhetjük.

Leánya sirjánál megmérgezte magát

Nem tudott belenyugodni gyermeke elvesztésébe

Temesvár, november 19. A gyárvárosi temető örénél késő este megjelent egy idős asszony, aki heves rosszultról panaszkodott. A mentők a kórházba szállították a súlyos állapotban lévő asszonyt, ahol megállapították, hogy Mark Éva, hatvanegy éves, Stefan cel Mare-uccában lakó szülésznővel azonos, aki

öngyilkossági szándékából nagyobb mennyiségű szublimátoldatot ivott.

Az öngyilkossági szándékáról értesítették a rendőrséget és Rautu komiszárus a kórházban kihallgatta az asszonyt, aki elmondta, hogy néhány hét előtt meghalt a leánya és gyermeke elvesztése annyira elkeserítette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Délután kiment leányának a gyárvárosi temetőben lévő sírjához és ott megitta az előre elkészített mérgező folyadékot. Rövidesen mutatkoztak rajta a mérgezés tünetei és amikor már nem tudta elviselni a görcsös fájdalmakat, elvándorzott a temetőrész. A kórházban mindent elkövettek, hogy életét megmentse, de az orvosok fáradozása hiabavaló volt. Az életunt asszony az éjszaka folyamán meghalt.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

FEJFÁJÁSNÁL, GRIPPANÁL, NEURALGIÁNNÁL

JAWOL

SPORTESSEMÉNYEK

Chinezul Ilsa-Victoria nemzeti bajnoki mérkőzés lesz ma délután a Banatul pályán

A nemzeti bajnokság mai, vasárnapi fordulójának legérdekesebb mérkőzése lesz a Chinezul-Ilsa és a kolozsvári Victoria összecsapása. A kolozsvári együttes mindig nehéz ellenfele volt a Ilsa-kékeknek, akik azonban a legutóbbi két mérkőzésen

nagy formajavulást mutattak.

Ha megismétlik a Gloria ellen mutatott lelkes játékot, akkor újabb örömet szerezhetnek híveiknek. A mérkőzés a Banatul pályán délután fél 3 órakor kezdődik. A kerületi bajnokság elsőosztályu mérkőzéseinek mai műsora a következő: Electrica-Jimboliana az Electrica pá-

lyán háromnegyed tizenegykor, Politechnica-Jandarmi a Politechnica pályán délelőtt fél tizenegy órakor, Fratelia-Progressul a Fratelia pályán délután három órakor, Vulturii-Banatul a Vulturii pályán délután három órakor.

A másodosztályu bajnokság

mai műsora a következő: III. kerületi FC-CSHN a Juventus-pályán, délután 3 órakor, Ancora-Dura a Vulturii-pályán, délelőtt 11 órakor, Patria-Kadima a Patria-pályán, délután 3 órakor, Fortuna-Victoria a CFR-pályán, délután 3 órakor.

Sporthírek mindenfelől

A csehszlovák szövetség a következő három bírót jelölte a december 4-iki cseh-román válogatott mérkőzés levezetésére: Langenus, belga, Wütrich, svájci, Dattilo, olasz. A román szövetség valószínűleg Langenus belga játékvezetője személye mellett dönt.

A fővárosi Venus vasárnap délelőtt avatja fel új helyiségét, amely alkalommal egyttal Gabriel Marinescu tábornok, az egyesület elnökének nevenapját is ünneplik. Az ünnepségeket hír szerint az országos turista hivatal megbízásából filmre veszik.

A román labdarugó szövetség átiratot intézett a görög és török szövetségekhez, amelyben pontosan megjelöli a román csapat költségmegtérítési igényeit.

Németországban jótékony célú labdarugó-mérkőzéseket rendeztek, amelyek nagyszerű eredménnyel zárultak. A rendezőbizottság a végelszámolásnál összesen 37 millió lejt számolt el tiszta bevételként. Két mérkőzést bonyolítottak le, amelyeknek mindegyike döntetlenül végződött. A német nemzeti válogatott csapat csak döntetlen tudott kiharcolni Württemberg csapata ellen, míg Bécs együttese hasonlóképpen döntetlen eredményt ért el München válogatottja ellen.

A csehszlovák-román válogatott mérkőzésre vonatkozólag vasárnap szövetségi kiküldöttek figyelik meg az egyes játékosok teljesítményét, erről aztán haladéktalanul jelentést tesznek a szövetségnek, ahol hétfőn este 30 álló játékosból keretet állítanak össze. A november 27-iki fordulón már csak a keretben jelölt játékosokat figyelik meg a szövetségi kiküldöttek, majd az újabb jelentések beérkezése után kerül sor a csapat végleges összeállítására.

A Román Kupa bizottsága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az egyesületek által kimutatott veszteségeket teljes egészében kiegyenlíti. Ez az összeg 24 ezer leinek felel meg, amelyet a kupa bizottság azonnal kiutal.

Férfiszövegetek

télikabátok, öltönyök és országór-egyenruhák részére a legnagyobb választékban

Rabong & Schneider R. T.

Timisoara I. Piafa Bratianu, sarokhelyiség
1 püspöki palotában

Bundák

és mindennemű

szőrmeárúk

legolcsóbban

Rubinnál

Mindennemű szőrmeárúk elkészítését, átalakítását, javítását legolcsóbban vállaljuk

CHUDOVSKY
műhelyvezetése mellett
IV., Bulev. Bertheot 16.

A görög labdarugószövetség a január 8., 11. és 13-iki román-görög válogatott labdarugómérkőzés tekintetében már megtette a szükséges előkészületeket. A játékosokat már most megfigyelik és ennek alapján állítják majd össze a románok ellen játszó országos válogatott csapatot.

Bucurestii jelentés szerint a román szövetség 200.000 lei drachma költségmegtérítési igényt jelentett be a görög szövetségnek, ugyanakkor a török szövetséggel közölte, hogy a román válogatott csapat 5000 török lirának megfelelő összegért hajlandó Törökországba játszani.

Abban az esetben, ha a válogatott csapat keleti turája megvalósul, a csapat a következő mérkőzéseket bonyolítja le: December 25-én Ankarában (ma már Atatürk); Románia-Törökország, December 28-án Atatürkben; Bucuresti-Atatürk válogatott, Január 1-én: Bucuresti-Szmirna, Január 8-án: Románia-Görögország Athenában, Január 11-én: Bucuresti-Athén, Január 13-án: Bucuresti-Pireus, Január 20-án: Románia-Egyiptom Kairóban, Január 22-én: Bucuresti-Port-Said, Január 27-én: Bucuresti-Alexandria, Január 29-én: Bucuresti-Kairó. Amint látható, a román csapat összesen tíz mérkőzést bonyolítana le keleten, amelyekből három országos válogatott mérkőzés, hetet pedig Bucuresti válogatott csapata bonyolítana le.

KÖZGAZDASÁG

Még karácsony előtt életbelép az üzletekben a 8 órás munkanap

Kötelezővé teszik a két órás déli munkaszünetet

A legközelebb összeül a munkaügyi minisztériumban a munkaadókból és munkásokból álló paritásos bizottság, amely a munkaidőt országosan szabályozni fogja. A bizottságban részt vesz a Kereskedelmi Kamarák küldöttsége, amely az egyes szakmák különleges óhaját tolmácsolja. A munkaidő megállapításánál a hetenkénti 48 órás munkaidő a vezérelv és az, hogy a déli ebédszünet kötelező módon két óra lesz. A záróra — az üzletekre nézve — esti 8 órán túl nem tolható ki. A paritásos bizottságnak különös nehézségei lesznek az üzleti alkalmazottak munkaidőjének megállapításánál, mert ezek jelenleg napi 9—10 órát dolgoznak és így eddigi munkaidejüket le kell szállítani.

Diesel-motorhoz csak nyersolajat szabad használni

Ujabb haladékokat kaptak a malmok az önműködő mérlegek felszerelésére.

A hivatalos lap péntek reggeli száma nagyfotosszerű pénzügyminiszteri rendeletet közöl. A rendelet szerint a jövőben sem kereskedelmi, sem pedig vámmal nem kapható működési engedélyt a központi buzaértékesítő hivatal véleményezése nélkül. Ugyanezen rendelet december 1-ig utolsó haladékokat engedélyez a kereskedelmi malmok részére már korábban előírt önműködő mérlegek felszerelésére.

Itt írjuk meg, hogy a pénzügyminisztérium körrendeletet küldött szét a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben utasítja az illetékes pénzügyi közegeket, hogy ellenőrizzék, milyen üzemenyagot használnak a Diesel-motorokkal dolgozó iparvállalatok s ha nyersolaj helyett egyéb üzemenyag használatát állapítják meg, vegyenek fel kihágási jegyzőkönyvet s ezt terjesszék fel a pénzügyminisztériumhoz.

Közszállításoknál a mezőgazda mentes az 1,4 százalékos illeték alól

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki annak a korábbi rendeletnek magyarázatára, amely a közhatalosok számára szállított gabona eladásokat mentesíti az 1,4 százalékos illeték alól. A jövőben ezt a mentesítést csak a termelők élvezhetik, ellenben a kereskedőket az illeték alól nem mentesítik. A mezőgazdák bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy termelők és ezt az igazolványt illetékes adóhivataloktól kapják meg. A bizonyítványban feltüntetik, hogy milyen területen bir tulajdonban, vagy bérben a termelő és azon mit termelt. A rendeletet a Mezőgazdasági Kamarákkal és a pénzügyigazgatóságokkal közölték.

Bucurestiben megszüntetik a piaci elővásárlásokat. A piaci ársi rendszer a fővárosban áldatlan állapotokat teremtett, mert a termelőt nemcsak a kofák vásárolnak, hanem ugyanevett piaci közvetítők, akik a termelő egész készletét az elővásárlásnál megveszik, más közvetítőknél adják el, majd azoktól jut a tulajdonképpeni árus kezébe. A közönség így sokszor negyedik kézből veszi az élelmiszereket, ami lényeges drágítást jelent. A jövőben a termelőtől csak igazolványos árusok vásárolhatnak és ugyanilyen fényképes igazolvánnyal látja el a kereskedelmi kamara a termelőket is, akik maguk is árulhatnak és e célból az elővásárlásokat betiltották.

80 KILÓ ARANYAT AKARTAK KI-CSEMPÉSZNI. A Banca Nationala a rendőrséggel karöltve nagyszabású aranycsempészési ügyben folytat vizsgálatot. A báciai piac egyik legvagyonosabb cége az Izvoareanu-textilnagykereskedő cég 3 tagja, akik fivérükkel egy vas-hengerbe 80 kilógram aranyat öntettek be és azt a Keighley londoni cég címére adták fel. Az áru az ottani vámhivatalnál, mint tömör vas-henger került feladásra és a vámolást már el is végezték, amikor Urziceanu ügyvéd feljelentésére a rendőrség kiszállt a vámhivatalban és megakadályozta a henger továbbítását. Az indiszkréció egy munkás követte el, aki az arany olvasztásánál dolgozott.

A bizottság munkáját jóváhagyás végett közli a munkaügyi miniszterrel, aki rendelet alakjában teszi kötelezővé az új munkarendet. Mindez néhány hét alatt megtörténik, hogy a karácsonyi ünnepek előtt a rendelet alkalmazásba jöjjön. Addig a régi munkarend marad az üzletekben. A munkaügyi minisztérium az utóbbi időben számos olyan panaszt kapott, hogy egyes munkaadók nem tartják be a vasárnapi általános munkaszünetre vonatkozó rendelkezéseket. A munkaügyi minisztérium most újabb rendelettel utasítja az illetékes hatóságokat a vasárnapi munkaszünet betartásának állandó és rendszeres ellenőrzésére.

Életbelépett az új fakiviteli rendszer

November 8-án életbelépett az új fakiviteli rendszer, amely a következő rendeltetési puha-fákra vonatkozik: Azsia (Kisázsia kivételével), Afrika (a Földközi tengeri part és Marokkó kivételével), Ausztria és Észak-Közép és Délamerika. Ezenkél a kiviteleknl csak a vételár 80 százalékát kell a Nemzeti Banknak beszoalgtatni, mig 20 százalék deviza a korlátlan devizaeladási joggal bíró bankok útján szabadon hozható forgalomba. Az illető állam konzulátusával a fuvarlevelet láttamoztatni kell.

Ipari munkaadók mestervizsgálója. A törvényes rendelkezések értelmében minden iparosnak, aki tiz alkalmazottnál kevesebbet foglalkoztat, saját személyében képesítéssel kell bírnia, azaz mesternek kell lennie. Mivel azonban egyes iparosok a megelvo előírások értelmében nem kaphatnak mesterkönyvet, (ha nem voltak az előirt időn keresztül tanoncok, vagy segédek), a minisztérium ezen iparosok részére lehetővé tette a mestervizsga letelét. A vizsgára való bocsátást a munkaügyi felügyelőségtől kell kérni és bizonyítványt kell csatolni, melyek értelmében az illető munkaadó foglalkozását legalább 1931. évi április elseje óta folytatja.

ELADÓ AZ UNIO VAGONGYAR TELEPE ES ÉPÜLETEI. A szádmári volt Unió vagongyár utódja, az Astra vagongyár, amely az elmúlt hónapokban elköltözött Szatmárról, eladóvá tette az egész gyártelepet és a rajta levő összes helyiségeket. A volt Unió telepet és épületeit egy tételben kínálja eladásra az Astra vagongyár szabványi igazgatósága.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt. uca 6 sz.

(Pátia-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz. Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

MEZŐGAZDASÁGI IPAROK NEMZETKÖZI TECHNIKAI ÉS KÉMIAI KONGRESSZUSA BUDAPESTEN. A legutóbb Scheweningben tartott hasonló kongresszus határozata alapján 1939 júliusában Budapesten rendezik meg a Mezőgazdasági Iparos VI. Nemzetközi Technikai és Kémiai Kongresszusát. Schewening előtt Bruxellesben, Párisban és Liégében rendeztek még ilyen kongresszusokat, amelyek magas létszámuk és kiemelkedő szellemi színvonaluk révén a legjelentősebb nemzetközi megmozdulások közé számíthatnak. A kongresszusok állandó nemzetközi szerve: a Mezőgazdasági Iparok Nemzetközi Bizottsága, Párisban székel. A budapesti kongresszus napirendjén a mezőgazdasági iparokkal kapcsolatos legfontosabb természetudományos, közgazdasági és gyakorlati kérdések szerepelnek. Ezek közül különösen érdeklődésre tarthat számot: a vitamindús élelmiszerek gyártása, analitikai eljárás szabványosítása, a jó malata minőségi feltételeinek meghatározása a termelt sör szempontjából, a búza tulajdonságainak meghatározása és minősítés és értékelés szempontjából, a tej ipari alkalmazását befolyásoló tényezők, a motorhajtásra szolgáló alkohol kérdése, a cukorgyártási módsziszap hasznosítása, a mezőgazdasági iparok nyersanyagainak elosztása és beszerzése, a termelői haszon kérdése a mezőgazdasági iparban, a mezőgazdasági ipari munkások jogi helyzete és a mezőgazdasági ipari kartellek jogi helyzete. A kongresszussal kapcsolatban Budapesten nagyszabású mezőgazdasági ipari kiállítást fognak rendezni és a tagoknak külön erre a célra készített kulturfilmet bemutatni. Említést kíván, hogy a magyar szervező bizottság minden ötven külföldi tag után egy-egy egyetemi hallgatót lát a kongresszusra vendégül s így a külföldi művelt ifjúsággal is fel akarja venni magyar részről a kulturkapcsolatokat.

Tilos a karácsonyfa exportja. A kormány rendeletet adott ki, amelyben betiltotta a fenyő- és lucfenyőágak (karácsonyfák) exportját. Az indoklás szerint a kormány kimélni akarja a fiatalabb fenyőerdőket.

Emelkedik a csehkorona árfolyama. A zürichi tőzsdén a csehkorona árfolyama lassu, de fokozatos áremelkedést mutat. A legutóbbi jegyzés szerint a csehkorona 4.40—4.45 lei.

RADIO SCHEIRICH & CO

TIMISOARA, BUL. I. C. DUCA No. 5. TELEFON 18-84.

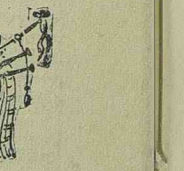
A legkiválóbb világmárkás rádiókészülékek szaküzlete

EUMIG

LOEWC

MELODIA

SABA

1938. november 21.

RIVOLI

a nagy filmek mozija

Előkészületben:

Leláncolt szenvedély

Ifjú szívek tavaszi ébredése..

Az utóbbi évek legmerészebb filmje.

Ártolyamok, gabonaárak

SZOMBAT, NOVEMBER 19.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyelt. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márká 38—39, felár nélkül.

Megszökődött a tengerüzlet. A bányai gabonapiacra a tengeri irányzata szilárd, a buza iránti kereslet is élénkült, de a többi gabonanemű irányzata továbbra is lanya és az üzleti forgalom csekély. A piaci árak a következők: temesi buza 78 kilós 350, torontáli buza 375, új tengeri 260, szárított új tengeri 345, zab 390—400, takarmányárpa 300, tavaszi árpa 380—400, korpa 270, ötokmag 730, új ötkmag 630, muharmag 310, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként. A lucernamag 50, a lóheremag 18 lei kilónként.

— A FALUSI LAKOSSÁG ÁLTAL HASZNÁLT IPARCIKKEK ÁRÁNAK MAXIMÁLÁSA. A temesvári királyi helytartóság nagyon életrevaló előterjesztést intézett a kormányhoz. A beadvány hivatkozik arra, hogy a törvény értelmében számos elsőrendű mezőgazdasági termény árát maximálták, ellenben a földműves a maga számára csakis drága pénzen vásárolhat ipari készítményeket. Azért a helytartóság kéri a kormányt, tegyen intézkedéseket, hogy a falusi lakosság számára szükséges ipari cikkek — így a talpbőr, bocskortalp, közönséges posztó, durva vászon és egyebek — árát is maximálják. A beadvány szerint a földműves által használt ipari cikkek árát összhangba kell hozni az általa eladott mezőgazdasági termények maximális áraival.

— AZ ŐSZI SZANTÁS HÁTRÁNYA. A földművelésügyi minisztérium közbenjárta a hadügyminisztériumnál, hogy halassa el december elseje utánnra a falusi szekernek hatónai összeírását. A halasztást azért kérte a minisztérium, hogy a gazdák kihasználhassák a szép időt és minél több őszi szántást tudjanak elvégezni. Ezzel kapcsolatban a földművelésügyi minisztérium közleményt adott ki, a melyben arra hívja fel a gazdákat, hogy ezennél már ne vessenek több búzát, mert az idő nem jó erre. A késő ősszel vetett búza rendszerint rosszul telel át és minőségileg is, mennyiségileg is gyenge termést szorított adni.

— A NEMZETI REPÜLŐALAP BIZOTTSÁGA, — mint pénteki lakásunkban megírtuk, — határozatot hozott a repülőbéllyeg alkalmazásáról. A számlák repülőbéllyegeiről kimutatásban tájékoztattuk az érdekelteket. Nehogy félreértés származzék, pótlólag közöljük, hogy 1000 leit meghaladó számlánál minden további 1000 lei, vagy annak töredéke után 3 lei repülőbéllyeg felragasztását teszi kötelezővé.

— Az időjárás miatt már korlátozzák a dunai forgalmat. A folyamhajtási igazgatóság számos intézkedést fogantatosított a dunai hajózás lezárása érdekében. Többek között nem fogadnak el vasutal kombinált folyami szállításra olyan árukat, amiket a Turnu Severin és Temesvár közötti kikötők felé irányítanak. A hajózáratokat csak a következő vonalok tartják fenn: Brăila—Vâlcea—Sulina, Brăila—Macin, Calarasi—Silistra és Oltenița—Turtucaia,

VASARNAP, NOVEMBER 20

Bucuresti. 8.45: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny. 9.55: Harangzúgás, szentmisekövetítés, szentbeszéd. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.05: Stroe és Vasilache humoristák. 15.30: M. Burlacu előadása. 15.35: Nicolae Serbanescu énekel. 15.55: Valeriu Magureanu előadása. 16.15: Ion Matache zenekara. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Rendőrzenekar. 19: Orvosi krónika. 19.15: Tánclemezek. 20: Anton Golopentea előadása. 20.15: Alexandru Grozuta énekel. 20.40: Hanglemezek. 21: Szalonzenekar. 22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 23: Hírek, sporteredmények. 23.15: Tánclemezek.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Református istentisztelet. 12: Katolikus istentisztelet. 1.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 1.30: Operaházi Zenekar. 2.05: Hírek. 3: Hanglemezek. 4: Mezőgazdasági felőra. 4.45: Szalonzenekar. 5.30: Ezentul sokszor együtt leszünk. Előadás. 6: Felvidéki népdalok. (II. rész). 6.35: Bizalmas vallomások. Török Sándor csevegése. 7.05: Suki Tóni és cigányzenekara. 8: Hírek. 8.25: M. Hir Sári Liszt-műveket zongorázik. 9: Sporteredmények. 9.10: Krásznahorka büszke vára. Förténelmi legenda három részben. 10.30: Hírek, időjárásjelentés. 10.55: Budapesti Hangversenyzenekar. 11.30: Hírek olasz és német nyelven. 12: Hírek angol és francia nyelven. 12.10: Sári Elemér és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 12.40: Kamarazene matiné. 4: Szalonzenekar. 7.30: Istenek és dámak Kréta szigetén. Előadás. 8.10: Suki Tóni és cigányzenekara. 8.30: A magyar nagyipari munkásság fejlődése. Előadás. 9.10: Hanglemezek.

Bécs. 17: Könnyű zene. 19: Hangképek a bécsi belvárosról zenével.

Belgrád. 18.39: Zenekari hangverseny. 19.45: Hanglemezek.

Milánó. 18: Vegyes zene. 19.45: Lemezek. 24.15: Tánczene.

Strassburg. 19.15: Zenekari hangverseny. **Varsó.** 17.30: Zeneköltemény. 18.30: Dalos-zenés tarka délután.

HÉTFŐ, NOVEMBER 21.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Operett-lemezek. 18.30: Enache Busioceanu szaxofonozik. 19: Tudományos krónika. 19.15: Miron Satrec zongorázik. 19.40: Th. Carabiner énekel. 20: Alex. Hodos előadása. 20.15: Szalonzenekar. 21.15: Prof. George Strat előadása. 21.30: A hangverseny folytatása. 22: Hírek, sport. 22.15: Mozart-lemezek. 23: Hírek. 23.15: Victor Predescu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Etrénd, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Losonci levelek 1880-ból. Felolvasás. 11.45: Szőlőpásztorok Baranyában. Felolvasás. 1.10: Rendőrzenekar.

Rádió

1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Kurina Simi és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Diákfelőra. 5.45: Hírek. 6: Lázadás a Pantheonban. Előadás. 6.30: Ligeti Dezső énekel. 7: Időszéri előadás. 7.30: Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara. 8: Hírek. 8.45: Édes anyanyelvünk. Előadás. 9.10: Budapesti Hangversenyzenekar. 10.35: Hírek, időjárásjelentés. 11: Hanglemezek. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 12.10: Szalonötös. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.30: Német nyelvoktatás. 8.05: Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara. 8.40: Szemcsy Valéria zongorázik. 9.10: Artisták és világesavargók. Előadás. 9.40: Filmadalok hanglemezeiről. 10: Hírek. 10.25: Hanglemezek.

Bécs. 21.10: Hangképek népzenevel és dalokkal. 24.30: Vidám lemezek.

Belgrád. 21: Népzene dalokkal. 23.15: Tánczene.

Milánó. 22: Opera, utána tánczene.

Strassburg. 21.30: Csellőhangverseny. 22.10: Hanglemezek.

Varsó. 22.10: Aria és dalest. 23: Előadás hangpédálakkal.

KEDD, NOVEMBER 22.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Technikai posta. 18.17: Jean Sibiceanu zenekara. 19: Irodalmi krónika. 19.15: Hanglemezek. 19.55: Alex. Badauta előadása. 20.10: Hanglemezek. 20.50: Chr. Musceleanu előadása. 21.05: Szimfonikus hangverseny. 22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 23: Hírek. 23.15: Costica Tandin zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Etrénd, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Ruszin népszokások. 11.45: Dívtatos apróságok. 1.10: Lenhardt Ilona énekel. 1.45: Hírek. 2: Hanglemezek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6: Beszkárt-zenekar. 7: Győr megívása. Előadás. 7.30: Hanglemezek. 8: Hírek. 8.25: Andres Segovia gitárestje. 9: Homér és Osszián. 9.35: Vidák József és cigányzenekara. 10.35: Hírek, időjárásjelentés. 11: Linz Mária hegedül. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 11.45: Szalonzenekar. 12: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.05: Beszkárt-zenekar. 7.30: Mezőgazdasági felőra. 8.30: Francia nyelvoktatás. 9: Beehoven-lemezek. 10: Hírek.

Bécs. 19.25: Burgenlandi dalok. 23.30: Szórakoztató zene.

Belgrád. 19.15: Tánczene. 21: Népdalok. 21.30: Kamarazene. 22.45: Lemezek. 23.20: Tánczene.

Milánó. 20.30: Könnyű zene. 22: Operett, utána tánczene.

Strassburg. 21.30: Ének. 22.10: Közvetítés a párisi vígoperából.

Varsó. 20: Zenekari hangverseny. 21: Könnyű zene. 22: Operarészletek. 23.15: Férfikar.

Köszönetnyilvánítás

Hálás köszönetet mondunk ezuton mindazon rokonunknak, barátunknak és ismerősünknek: akik nagy fájdalunkban részvétüket nyilvánították irányunkban és szeretett jó anyánkat utolsó utjára elkisérve, drága halottunk iránti kegyeletüket lerótták.

Procháska-család

Anyia fényképe miatt megölte nagynénjét egy fiatalember

Fantasztikus tragédia a párisi esküdtek előtt

Páris, november 19. A párisi esküdtszék előtt egy megtört, zokogó fiatalember felel nagynénje meggyilkolásáért. A huszonnyolc éves Jean Bergot a múlt év júliusában meggyilkolta nagynénjét, özvegy Duaine-né asszonyt és másnap önként jelentkezett a rendőrségen. A gyilkos fiatalember elrabolta jómódú nagynénje pénztárcáját, amelyben kisebb összegű aprópénz volt és ezért a vádhatóság előre megfontolt szándékkal elkövetet; rablós-gyilkossággal vádolja.

A szánalmat ébresztő gyilkos nem tagadja az előre megfontoltságot, mert ő maga vallotta be, hogy a revolvért, amelynek segítségével végeztet akart nagynénjével,

a gyilkosság előtt néhány órával vásárolta

és a fegyverkereskedőnek azt mondta, hogy céllovást akar tanulni a fegyverrel.

A GYILKOS VALLOMÁSA.

A vizsgálat folyamán a gyilkos nem tett részletebb vallomást a bűntény előzményeire vonatkozólag, a tárgyaláson azonban vallomásából és a tanúk kijelentéseiből feltárult a gyilkosság számomra megdöbbentő és már pszichológusokat is foglalkoztató motívuma.

Az öregasszony a gyámja volt a fiatalembernek, akinek

édesanyja 1921-ben öngyilkosságot követett el.

— Édesanyját nagynéném kergette a halálba — kiáltotta a gyilkos kihallgatása során. —

Nagynéném halálosan gyűlölte anyámat, mert szebb volt nála. Tudom, hogy azzal a váddal illetve anyámat éveken át, hogy viszonya volt férjével és engem is gyűlölt, mert azt hitte, hogy tulajdonképpen nagybátyám volt az édesapám. Anyám szebb, fiatalabb volt nagynénémnél ezért kellett meghalnia, mert nagynéném gyötörte.

Üldözéseitől menekült a halálba.

Én akkor nagynéném házába kerültem, ahol rejtenezetes sorban volt részem. De nem a nélkülözések okozták a legnagyobb fájdalmat, hanem az, hogy látnom kellett, milyen gonoszul tékozolja el nagynéném az emléktárgyakat, amelyek édesanyám után maradtak. Eladott minden értéktárgyat, amit tulajdonképpen én örököltem, eladta a zongorát is és hiába kérleltem, nekem még egy fényképet sem adott.

A fiatal vádlott lehajította fejét és komoran tette hozzá:

— Ezért a fényképért, édesanyám fényképéért kellett meghalnia...

További vallomása szerint

hételen át könyörgött nagynénjének, hogy adja át neki édesanyja egyik fényképét.

Nagynénje azonban indulatosan elutasította kéréseit, mire ő felháborodásában elhatározta, hogy végez a kegyetlen öregasszonnyal.

AZ ANYA EMLÉKE.

— 1937 július 21-én revolvért vásároltam — mondotta — azzal a szándékkal, hogy megölöm nagynénémét. Ismét édesanyám fényképét követeltem tőle, de ő durva szíkkokkal visszautasított. Ekkor előrántottam a revolvért és elsütöttem a fegyvert. A golyó a combjában találta nagynénémét, aki a földre zuhant és tovább szitkozódott. Durva sérülésekkel illett, mire én teljesen elvesztettem a fejemet, eldobtam a revolvért,

várohoztam és pusztá kézzel megfojtottam.

Tagadom, hogy rablási szándékkal gyilkoltam volna, csak aprópénzt vittem magammal, noha tudtam, hogy nagyobb pénzösszeg és más értéktárgyak is voltak nagynéném birtokában.

— A gyilkosság után tanácsalanelul bolyongtam Páris utcáin. Jelentkezni akartam, de nem tudtam, hova kell mennem.

Egy parkörnek is eladtam a történeteket, de ő sem tudott tanácsot adni arra, hogy hol jelentkezzem.

Azután összebarátkoztam egy koldussal, akit utbagazító, azt tanácsolta, hogy jelentkezsem az egyik rendőrszobában.

A vádlott fiatalember nővére vallomásaiban megerősítette a gyilkos vallomásának adatait. Mint mondotta, az öregasszony állandóan részeg volt és

a fiatalember valóságos mártírsorsot viselt el az alkoholista kegyetlen nagynéni házában.

Az elnöknek arra a kérdésére, hogy miért maradt nagynénjénél, ha ilyen rossz dolga volt, a fiatalember azt válaszolta, hogy az édesanyjára vonatkozó emlékek nagynénjéhez kötődtek és a végsőkig elviselte a szenvedéseket csak azért, hogy néha láthassa édesanyja fényképét és megismogahassa a bútorokat, amelyek édesanyjától maradtak.

Az ítéletet nagy érdeklődéssel várják

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő és gyógyhely hirdetései szavankint egy leu. Házasság és Levelezés rovatban szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari, IV. kerület: March-trafik, Piata Külti. — Nogrády-trafik, (Tivoli mellett) — Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő éves bizonyítványokkal december 1-re felvétetik. I. Str. Pétes 7. (TMTE sportpálya mellett). Jelentkezés 9—11-ig és 3—5 óra között. 2740

Angliába főzni tudó nők havi 3500 kezdő fizetéssel felvétetnek. Ismertetőt küld 10 lei válaszbélyegért dr. Bockné Oradea, Str. Rîmanoczy 2. 1086

Mindenes szakácsnőt felvesz Kovács üvegkereskedés, IV. Piata Dragalina 10 szám. 2747

Állást keres

Oklevelés jegyző, 25 évi gyakorlattal, önálló munkaerő, román, magyar és német nyelvben jártas, azonnali belépéssel (esetleg 3 hónapra is) alkalmazást keres. Cím Demeter Ludovic Covasint, jud. Arad. 2743

Mosást, vasalást elsőrangú munkával ur házaknál vállalko. Kovács Zsuzsa, III. kerület. Str. Diaconul Cores 24. 2699

Butorvásárlás

előtt okvetlen tekintse meg Timisoara legnagyobb butoráruházát

COOP. „CONSTRUCTIA si MOBILA MODERNA” (volt ECKER) V., Bulev. Bethelot 14. Telefon 37-89.

Lakas

Elegánsan butorozott szoba külön bejáratú, fürdőszobahasználatú, két személynek, esetleg ellátással december 1-re kiadó. Cím: IV. Str. Mircea Voda 3. 2700

Kétszobás helyiségek rendelőknek, irodának, szalonnak, műteremnek azonnala bérbeadó. Felvilágosítást nyújt Kun Ferenc dr. ügyvédi irodája, Temesvári I. Bulev. Regele Ferdinand 4. Telefon 25—31 sz. 2231

Adás-velet

Eladó két drb. pedigrés fiatal német vizsla. Telefon: 44—18. Friedrich mérnök. 2734

Veszék egy 1½ HP., vagy 2 HP. erősségű háromfázisú villanymotort, esetleg cserébe adok egy 2 HP. erősségű kettős fázisú. I. Dora IV. Str. Brătianu No. 21. 2742

Eladó férfi-öltöny és télikabát. IV. Str. I. Brătianu 29. III. 2. 2798

Modern takaréktűzhelyek

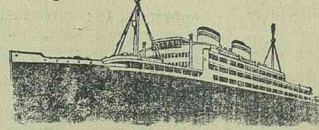
kiváló minőségben. Állandó raktár folyamatosan és fekete tűzhelyekben

KÁLMÁN DEZSŐ speciális takaréktűzhelyezem Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

Zongorák és pianók minden árban és minőségben, nagy választékban Márténéál II. Str. Dorobantilor 57. Telefon: 44—09. 2746

Két hold kertészföld a város közelében, déli fekvésű, vízparton eladó. Cím a kiadóban. 2741

TENGERI UTAZÁSOK

gyorsan, kényelmesen és olcsón a Hamburg-Amerika Linie modern hajóival.

ÉSZAKAMERIKÁBA (Kanada) KÖZÉPAMERIKÁBA, DÉLEMERIKÁBA (Chile, Peru), AUSZTRALIÁBA, KELETÁZIÁBA és az összes fontos kikötőbe. Tanulmányi és üdülési utazások a tengeren egész éven át

Afrika-utazások

a német Afrika vonalakon.

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőténél.

Timisoara I., Str. Mercy 1.

Telefon: 36—66.

Gyümölcsfák. Rózsák, díszcserjék, szikla- és évelő-virágok kaphatók. Új kertek tervezését vállalja. Gyümölcsfák 15 leitől. Gerebecz Pál kertészete II. Timișoara, Str. Rusia 2. 2717

Télikabát jókarban 5—6 éves leánykának, ugyanott gyermekágy eladó Vékony, Str. Fratii Buzesti 5. 2745

A Banca Timișoarei épületében modern

4 és 3 szobás lakás

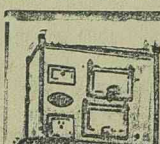
és

egy üzlethelyiség

azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timișoarei házközelőségénél.

Hűtőniféle

Teherautótulajdonosok vasárnap 20-án délben 2 órakor kivétel nélkül, okvetlen jelentkezzenek Timisoara IV. Str. Brătianu 16. Georghie Sehr vendéglőjében megalakulás végett. Erdelődhetnek Körössy teherautótulajdonosnál. Telefon: 22—15. 2744

Állandó raktár zománccal és fekete

tűzhelyekben

a készítőnél. Olcsó árak

Pozmor Vilmos

III. Piata Axente Sever 2. (fost Str. Feldioara 23.)